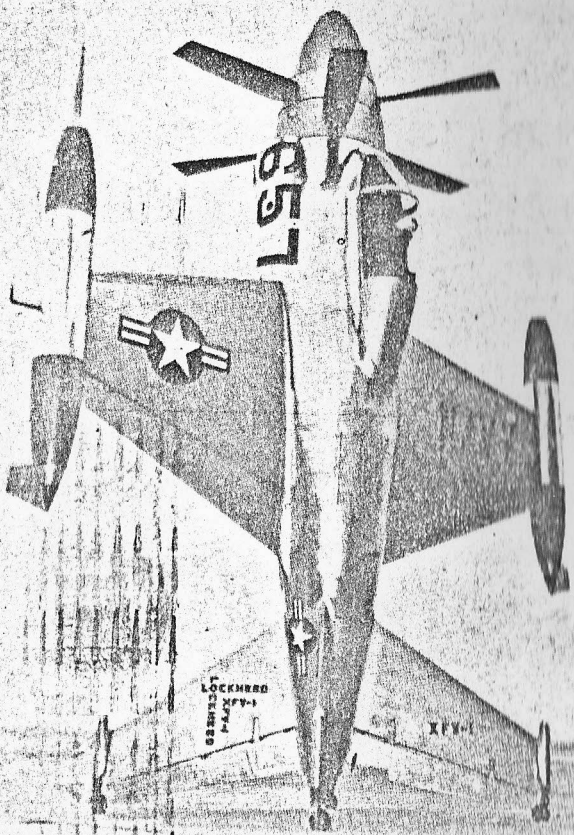

צבא קלון

צבא קלון לישראל
התאחדות הצבאית

צק לון

לקט חרומים

תוכן הענינים

4	הגני-מיוך ה. קיסאנבארנאר	קרב-לילה על רכס רוואיסאת
16	הלווי-קולי י. ס. קולמאן	„הסתננות“ ...
26	הלווי-קולי פון דאשוואנדאן	התנפלות-פתע על עמדות-סוללה
32	הקולי-לויט ג. גיסקאליאן	מדוע המעיטו לירות?
35	הלווי-פאול ס. גורמן	כלבים-סיירים
43		מדף-הספרים
47		מפתח (כרך ב')

מופיע בהשתתפות אה"ד

צבא הגנה לישראל
הוצאת «מערכות»

סולל בונה

בע"מ

חיפה

מחברים ומקורות

(הערות והארות לקורא)

קרב-לילה על רכס רוואיפאט, מאת הגנרל-מיוזר ה. קיסאנבארגאר.

קטע מתוך „ברייגדיר-הרגלים“, ספרו האבטוביאוגרפי של אחד המפקדים רבי-המעללים שבצבא נירזילנד במלחמת-העולם השנייה. הקטע מתאר, מנקודת מבטו של מפקד-חטיבה, את התערותן של הבריגדות הנירזילנדיות ה-5 וה-6, והבריגדה הוודית ה-5, על מערך ההגנה של כוחות ה-„ציר“ ברכס-רוואיפאט שבמדבר המערבי, ביולי 1942, בתקופה שבין „נפילת טוברוק“ לבין „עמידת אל-עלמיין“. קרב זה, שבו משמשים בערבוביה הצלחה מסחררת וכשלון מהמם — לקחי רבים (שיתוף-הפעולה בין שריון ורגלים, דרכי-הקשר ללחמת-הלילה, ועוד).

הספר, ממנו לקוח הקטע, נודע בשל העובדותיו המאלפת שבו וגילוי-לבו של המחבר, המצביע בהדגשה אף על מגיניהו במבצעים למיניהם. כן ניחן המחבר בכשרון-מספר בולט, ותיאוריו מצטיינים בניסוח ברור וקולע, חי ומרתק. הספר עומד להופיע בעברית בהוצאת „מערכות“.

שם הספר במקורו: „Infantry Brigadier“.

„ההסתננות“, מאת הקולונל-לווי' ו. ס. קולמאן.

ה„הסתננות“, לפי התפיסה האמריקאית, אינה רק חדירה-בהתגנב אל עורף מערך היריב, אלא גם חדירה דרך שטח הנחשב בעיני היריב כבלתי-יעיביר, ועל כן — בלתי מחייב החוקה ע"י גייסות. ה„הסתננות“ אותה מתאר המחבר הריהי מסוג שני זה: התקפת „ראנגארים“ אמריקאיים על כוחות ה-„ציר“ שהחזיקו במיצר ההרים אל-גאטאר שבתוניסיה, בחודש מרץ, 1943. אותו קרב זכה בשעתו לפרסום ניכר תודות לתיאורו המפורט בספרו הנודע של העיתונאי ואיש-הצבא האמריקאי הקפ (אח"כ הקולונל) ראלף אינגארסול, „הקרב הוא יומי-השילומים“ „The Battle is the ay o“ תיאור זה הופיע בעברית ב„מערכות“ חוב' ג"ד-ג"ה וחוב' ג"ו.

המחבר שירת במלחה"ע השניה ב„משרד לשירותים אסטרטגיים“ (שבתחום עיסוקו היו ריגול, חבלות, חילוץ שבויים, וכד'), בזירת צפון-אפריקה. כן שירת במלחמת קוריאה — תחילה כקצין-מבצעים גדודי, ואחר-כך חקצין-ביצוע גדודי (תפקיד המקביל במידה רבה לזה של סג"ד). הוא בוגר „ביה"ם לפיקוד ולמטה הכללי של צבא ארה"ב, ומשרת כיום ב„מחלקה הטקטית“ של „ביה"ם לרגלים“.

המאמר לקוח מ„רבעון ביה"ם לרגלים“ האמריקאי

(„The Infantry School Quarterly“)

התנפלות-פתע על עמדת סוללה, מאת הקולונל-לווי' פון ראשוואנדאן.

התנפלות-פתע היא מושג המבטא את צירוף-המילים הצירי „Coup de main“ שבאנגלית ובצרפתית, ומשמעו — פשיטה קצרת-זמן וקצרת-טווח על יעד מצומצם מטוים. ואכן, פתאומיות ההתנפלות מלאה תפקיד נכבד בניצוא המשימה המתוארת כאן, שהוטלה על יחידות-המשנה של „גודר-הלם“ צרפתי — חבלה בעמדות-סוללה גרמניות באי אֶלבה, כפתיחה לפלישת גייסות בעלות-הברית לאי ב-1944. בצד פתאומיות זו, מלאה תפקיד לא פחות נכבד תנשייתו של מפקד אחת הפלגות, אשר ידע להגיב במהירות על המסיבות שנשתנו, והשלים את המשימה בכוח פחות מן המתוכנן-מראש.

המבצע כולו, שבמסגרתו נערכה התנפלות-פתע זו, מתואר ב„מערכות-ים“, חוב' ט"ז. הרכימה לקוחה מתוך בסאון „איגוד המשקי"ם“ השביצרי „החיל השביצרי“ („Der Schweizer Soldat“).

מדיון המועימו לירות, מאת הקולונל-לווי' ג. גוסקאליאן

שאלה זאת, המתייחסת לרובאים שביחידה הפועלת בחזית, ושאלת לעתים קרובות במלחמות של הזמן האחרון, ולא במיוחד במלחמת-קוריאה בלבד — זו אשר נסיונה עורר את המחבר להקדיש מחשבה לשאלה זו ולהצביע על פתרון אפשרי.

המאמר לקוח מתוך „ירחון כוחות הקרב“ האמריקאי

(„Combat Forces Journal“).

מלבים-סיריים, מאת הלווי' פ. פ. גורמאן

כלבי-מלחמה הם נשק אשר יש ואין תופסים כהלכה את תכליתו, מסלפם את שימושו, או מתגברים לו — מחמת דעות מוטעות הרזוחות. המחבר מזים דעות אלה, ומסביר את תפעולו הנכון של סוג מסוים של כלבי-מלחמה — הכלבים-הסיריים — תוך כדי הסתמכות על נסיון מלחמת קוריאה.

המחבר הוא בוגר האקדמיה-הצבאית של צבא ארה"ב (West Point) ושירת ברגימנט רגלים בקוריאה. המאמר לקוח מתוך „רבעון ביה"ם לרגלים“ האמריקאי („The Infantry School Quarterly“).

תמונת השער

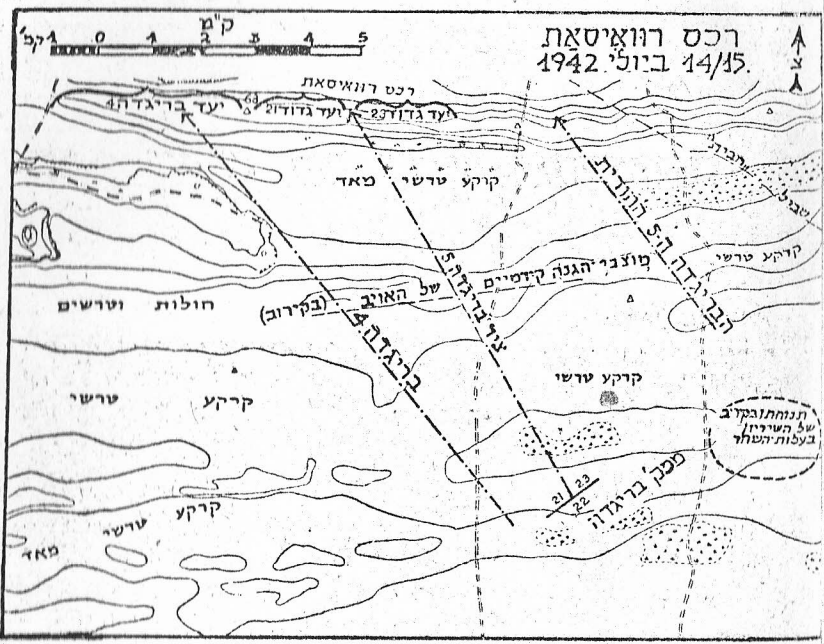
מטוס קרב סילוני הממריא אנכית

מיוצר בארה"ב בשביל הצי סימנו VFV-1. מתכונותיו: (1) ממריא אנכית, ממצב של עמידה על זנבו; (2) מתאון, טס, נלחם — במהירויות גדולות מאוד; (3) שוהה נייד באוויר, ויורד לנחיתה על פני נקודת-שטח, בהשתמשו בזנבו רבעי-החודים, דמוי ה"א, כבאבור-נחיתה. לדברי מייצרו לא נבנו עד כה מטוסים כאלה מחוסר מנועים בעלי עצמה מספקת.

בהתקפת-לילה רבתי -
 שילוב-חילות מהורק,
 הוא תנאי להצלחה

קרב-לילה על רכס רוואיסאט

מאת הגנימיוז ה. קיפאנברגר

ת האגף השמאלי של הדיביזיה שלנו, במקרה שנתקדם, החל מעלות-השחר ב-15 חודש; ברם, בריגדה 5 הוזהרה כי עליה לפלה שדה מוקשים משוער, סמוך נקודת-גובה 63 (על הרכס). כדי לאפשר ניצול-ההצלחה ע"י שריון עם עלות ושחר. כשעמדנו להתפור פנה עלי אינגליס² וחזר בהדגשה על אזהרה זו. אינני זכר שהיה נוכח שם איזה נציג של חיל-השריון או של הבריגדה הודית, וכן לא היה ידוע לי על כל סידורים לקישור אתם.

ובאשר לאויב, ידענו כי עצדותיו ערוכות לעומק, ומשתרעות עד ל-5 ק"מ רומה לרכס, כי שדות-מוקשים הותקנו או שהוא מתקינם עתה, שיש לו לפחות שלושים וששה תותחי-שדה מדרום לרכס, שכמעט בודאי יש לו מספר טנקים. זיינו חדורי בטחון כי נצח בקרב זה — בו אמנם בצעה הדיביזיה הניו-זילנדית את אחד ממעללי-הלחימה הנאים ביותר שלה, וזכתה בהצלחה מפוארת, אף כי סתיים בשואה, ובאכזבה מרה.

שעה אחת לאחר-מכן נערכה קבוצת-הפקודות של הבריגדה. נתתי את הפקודותי בע"פ, ולאחר זאת אישרתי בכתב. בכ-850 רובאים, שעמדו בשלושת

ב-14 במאי, בשעה 1000 בבוקר, נערכה במפקדת-הדיביזיה "קבוצת-הפקודות" האחרונה. המשימה שהוטלה על בריגדה 5 הוגדרה בבחירות כדל-קמן: "להתקיף ולכבוש את רכס רוואיסאט מקו-אורדינטה 880278 ועד לנקודת-גובה 63, קואור-דינטה 876279, מ ב ל י לכלול נקודה זו". פירושו של דבר — התקדמות של למעלה מ-9 ק"מ ותפיסת הרכס בתזית שרוחבה כ-3600 מ'. באגפנו השמאלי

היה על בריגדה 4 להתקדם במקביל לנו ולכבוש את חלקו המערבי של הרכס. הבריגדה הודית-ה-5 ת היתה אחראית לכיבוש חלקו הגותר של הרכס, ממזרח לגבול הימני של גורתנו. התקדמותה החלה מנקודה המרוחקת מאתנו מרחק הגון לעבר ימין, ובמשך הלילה לא ראינו ממנה דבר. על הדיביזיה-המשורינת הראשונה הוטל לאבטח

(1) המדובר בדיביזיה ה-2 הניו-זילנדית של הארמיה-השמינית הבריטית, במדבר המערבי, 1942, — ה מ ע ר.
 (2) מסעך הדיביזיה. — ה מ ע ר.

הגדודים, לרשות ההסתערות, היה עלי לכבוש יעד, 3600 מ' ארכו. לפיכך אי אפשר היה ל"טאטא" תוך כדי התקדמות את השטח כולו, אף כי עמדנו להתקרב אל הרכס באלכסון. החלטתי להבקיע ולהתקדם בחזית של כ-900 מטר, עם שני גדודים, בקבלי את הודאות כי ישארו כיסי-התנגדות באגפי התקדמותם — ולשמור גדוד אחד בעתודה כדי שיטפל בקשיים מדי התרחשם. בריגדה 4 והבריגדה הוודית פעלו אף הן בדרך דומה מאוד לזו; לא היה מגע הדדי בינינו בקו-ההתחלה, וכתוצאה מכך נערכה ההסתערות ע"י שלוש שדרות-בריגדה נפרדות. בחריפות-יתר חשנו בחסרונו של הפלוגות אשר נשלחו לעורף אל מחנה "שמעדי".

תכניתי היתה לתקוף פששני גדודים נעים קדומנית, ה-23 מימין, ה-21 משמאל, ככלרת חזית של כ-900 מ'. על הגדוד ה-22 היה להתקדם מאחוריהם במרחק של כ-1400 מ', כשפלוגה אחת פרושה בחזית רחבה ל"טיהור השטח", ושתי האחרות מתקדמות במבנה מכוונס. שנים-עשר תותחי 6 ליטראות, ו-24 דו-ליטראונים אשר לשלושת הגדודים, ינועו עם גדוד ה-22, מיד מאחוריו. לגבי עריכתם על היעד לא נוכל להחליט דבר עד אור הבוקר; האחריות להצבתם של תותחי 6 הליטראות היתה מוטלת על מפקד גונדת ה"ט, ואילו הדו-ליטראונים נועדו להצטרף, בהזמנות הראשונה, אל הגדודים שלהם משיאיר השחר, סוללה אחת של ארבעה תותחי 6 ליטראות, שהוקצתה למפקד-הבריגדה, נעה בכלי רכבה בעקבות גדוד העתודה, במרחק קצר ממנו. תובלת-הדרג-הלוחם, כלי-הרכב הנושאים מרגמות וכו' של שלושת הגדודים, הוחלילים, ופלוגת המקלעים-הבינוניים במשאיותיה, קובצו יחד ונעו בעקבות מפקדת הבריגדה. רגימנט השדה ה-6 נצטוו להחיש את תנועת תותחיו ולהיות מוכן למתן אש-מסייעת עם האר היום. הנני מצטער לציין כי שום תפקיד לא הוטל על החפרים.

שאר הפרטים שנמסרו: זמן ההתחלה — 2300; קו-ההתחלה — קו אורות ירוקים שהונחו ע"י מק-פייל; בכיוון-מצפן של 230°, מנקודה שסומנה לפי חישובי מפה; ציר ההתקדמות — בכיוון-מצפן 320°, ממרכז קו ההתחלה; קצב ההתקדמות — 3.2 ק"מ בשעה; ומקומה של מפקדת הבריגדה לאחר כיבוש היעד — ב"נקודה 66", על גבי כברת-קרקע מתרוממת, פחות מ-2 ק"מ מדרום לרכס. ציר-ההתקדמות יסומן בעזרת פנסים שיוצבו ע"י כיתת משטרה-צבאית לאחר עיבור מפקדת-הבריגדה; כלי התחפרות, וכן מים ומזון ליום אחד, ישאו האנשים על עצמם;

(1) אותה תקופה מצא מטה הארמיה-השמינית, כי הנשק המסייע (ארטילריה, מרגמות, מקבי"ם, שריון-אורגני וכו') המוקצה לפי התקן לחטיבה, וליחידות-המשנה שלה, המאורגנות במבנה מרובע, אינו מספיק אלא למבנה משולש, והורה להוציא פלוגה מכל גדוד, ולהחזירה למחנה הבסיס במצרים. — ה מ ע ר.

(2) רגימנט-שדה — כאן ולהלן — פירושו רגימנט-ארטילריית-שדה (שכלל 24 כלי-ירייה — תותחים-הוביצרים" בני 25 ליטראות). — ה מ ע ר.

(3) קצין-מוריעין של הבריגדה. — ה מ ע ר.

הסיסמה היתה "ספיטס" (סוג מקובל של בירה ניו-זילנדית); ונקבעו אותות-ההצלחה — זיקוק אדום, או שונים, מדי חמש דקות. קצין הקשר הגיש תכנית-קשר מורכבת, שלא הבינתי אותה, אך בסכלותי אישרתייה.

כשנסתיימה קבוצת-הפקודות, שלא הוצגו בה כל שאלות, ניגש אלי ג'ון ראסאל (מג"ד 22) במצבר-רוח קשה למדי, ואמר כי מצבן של כפות רגליו, שתמיד הציקוהו, הוחמר מאד, והוא לא יוכל לצאת להתקפה, אם ג'ון אמר שאינו יכול — לא היה עוד מקום לומר דבר; והוא פנה מיד אל בית-החולים. סיד הנטון, מפקד הפלוגה הבכיר שלו, קיבל את הפיקוד על הגדוד למשך הקרב.

בהכנות הומשך משך היום כולו; אולם לאחר שלושה ביטולים מצויה היתה הרגשה של אי-ודאות, וכאשר נקלט האות "קו-לה-חזיר מתחיל", ב-1700, נמצא כל אחד מפגל במקצת לאחר לוח הזמנים. החלה התרוצצות איומה, ואנשים הוזהרו, ברוב חפזון; "ההצגה מתחילה", מצאתי כי סידורי-הקשר פיגרו במיוחד. קו-הטלפון ממפקדת הדיביזיה, אשר לשלנוהו והנחנהו תוך כדי התקדמותנו, עדיין לא הגיע — ואף לא הגיע מעולם. ליחידת הקשר של הדיביזיה נקבע מקום-מפגש — והיא הסכימה לקבל במקום מורה-דרך ציון קואורדינטות במפה, בן 8 ספרות, מעשה אשר לא תמיד משתלם במדבר, להלכה היתה, ללא ספק, הדיביזיה אחראית לכינון הקשר אלינו, ומצפוני של קצין-הקשר שלי היה, איפוא, נקי, אך אני נשארתי ללא כל קשר עם הדיביזיה, פרט לקשר במכשיר אלחוט מס' 9, שנישא-בקרון, ושאפשר היה לסמוך עליו כי ישקע ברצועת החול הראשונה.

במשך היום הניחו הקשרים שלי, ביזמתם הם, קו אל בריגדת השריון הקרובה ביותר, זו אשר שיערנו כי היא אשר תעבור דרך מערכנו. עתה, ברגע האחרון, החלטתי לגשת ולראות את הבריגדיר. חמתי בערה בי כשמצאתי כי איזה טיפס דיביזיה ציוה לגולל את הקו הזה, וכי הדבר נעשה מבלי לפנות אל מונטי (סגני) זו אלי. לא היה בטחון כי אמצא במהרה את הבריגדיר באפלה היורדת בלעדי האפשרות ללכת עם קו-טלפון — ונאלצנו לותר על הביקור. כמוכן שצריך הייתי להקדים ולצאת, ויתכן גם כי הוא היה צריך לבוא לראותני.

עם אור-היום האחרון מצאנו כי הגדוד ה-21 פקד כי כל כלי-ההתחפרות שלו יועמסו על המשאיות המחלקתיות, ודברי האחרון אל סאם (מג"ד 21) היה פקודה לבטל זאת ולהעמיס את הכלים על האנשים.

התותחים הנ"ט אשר היו צריכים לנוע אחרי הגדוד ה-22, שלושים וששה בסך הכל, נכשלו, ללא כל הצדקה, בנסיונותיהם למצוא את הגדוד הזה; ובסופו של דבר הטצרפו רובם אל הרכב שנע אחרי מפקדת הבריגדה, בעוד שאחרים תצו ללא תקנה. היתה זו הרת-השוואה שבכל תקלותינו.

סימנו את הסידורים האחרונים שלנו, לבשנו בגדים נקיים, מלאנו מימיות, טענו אקדחים, כתבנו מכתבים קצרים הביתה, וסעדנו סעודה מאוחרת, באותה הרגשת מתיחות השכיחה ברגעים האחרונים שלפני קרב-בעוד שתובלת הבריגדה

מסתדרת במבנה יצא אלאן מקפייל אשר עליו הוטל להנחותנו אל קורההתחלה לחפש את אורותיו הירוקים. הוא תעה ונעלם. הוא ביקש ממונטי כי יבהיק בשבילי בפנס מדי חמש דקות. כדי שיוכל לחזור לפי האור; אך טעה ואת רשפי התותחים (כלי הארטילריה שלנו ירו אותה שעה ריכוזי-אש אחדים) החליף הוא בהבהק הפנס ולא מצא אותנו אלא לאחר שעות מרובות.

תקלות שונות ומשונות מתארעות בעת ההכנות לקרב. הדרך היחידה היא להתאזר בסבלנות. לתקן ככל האפשר, ולזכרן להפקת-לקח בעתיד. בהכנות לקרב ביש-מול זה רבו התקלות מן הרגיל.

חכינו לאלאן במידה מסוימת של אורך-רוח, ולבסוף נענו אל קורההתחלה בלעדיו. רציתי לחזות ביציאתם של הגדודים ה-21 וה-23, אך הם כבר יצאו לדרכם. ה-22 היה נח, ממתין עשרים דקות בטרם תגיע עתו לנוע. עברנו, מונטי ואני, לאורך הקו — חויה שלפני הסתערות תמיד נוקבת הנה. האנשים שקטו ואלה שאתם דיברתי — רוחם היתה טובה עליהם ותקיפה. רובם היו ותיקי מלחמה. כי ה-22 לחם הרבה, מבלי שיהיה לו פעם חלק בקרב-שואה. בכל שלושת הגדודים היו מקצת אנשי תגבורות, אשר הגיעו בשעות אחר-צהריים.

הגדוד קם על רגליו, קולות ניקושו ורשרושו של הציד המעמס נשמעו לרגע ואחר-כך נע הגדוד קדימה, כדממה, סדור ותקיף-מראה עד כדי להרהיב הלב. השתהינו עוד עשר דקות ואז נענו, גוש צפוף של מכוניות, משאיות, זחלילים, רכב-נושאתותחמים, קרונות-אלחוט — במהירות הפחותה משל הליכת רגלי-כשמונטי מוליך ומכוניתי נוסעת בסמוך מאחרי.

ארבעים דקות אחרי שיצאנו, עשר דקות אחרי חצות, התלקח קרב בחזית הגדוד ה-23. כעבור רגע נתפשטה האש אל ה-21: מסלולי-התעופה של קליעים-נותבים, אשר מצטלבים במעין שתי-וערב בירות האיטלקים את ירי-הקוים-הקבועים שלהם; כלים אבטומטיים מתקתקים ללא-הפוגות, פצצות-מרגמה מתפצחות — ומשקרב הרגלים אל האויב — שיעולם של רימוני-היד, ומדי פעם שאגות הסתערות חלושות, מרוחקות. תותחי האויב פתחו באש, כנראה לא לפי משימות אש-הגנה מתוכננות-מראש אלא מרססים את המדבר בפגזים רבים, אשר רבים מהם נפלו גם בקרבתנו. באותו זמן, בקירוב, יכולנו לראות את הכדורים הנותבים בחזית בריגדה 4, ויכולנו לשמוע את קולות פתיחת הקרב שלה. מעתה ועד לשעה 0400 נמשכה הלחימה ללא הפוגה, אך ההתקדמות לא נבלמה אף פעם.

הוספנו להתקדם לאט מאוד ובהפסקות תכיפות. פעם, מעבר ימין, היה מעצור, ובמשך כעשרים דקה נערכה הצגה מסגורת של זיקוקי-די-נור — במקום בו אינו קבוצת מוצבי-האויב לחמה עד הסוף. אולם אותו לילה נחה הרוח על חיל הרגלים שלנו. לפתע נשתררו דממה ואפילה במקום בו היו מתעופפים הזיקים. וההתקדמות נמשכה ללא-דחם. מוצב אחר מוצב נפל, אך נדמה היה כאילו אין קץ להתנגדות. תמחתי עד כמה יוכל כושר-ההתמד של האנשים לשאת ולקיים קצב

לחימה זה, אולם כל קריאה לעזרה לא הגיעה עדינו, ותגוד ה-22 לא נדרש אף עם לתמוך בהם.

הקשר פסק לפעול מלכתחילה. הקו מן הדיביזיה לא הגיע, והרושם שלי היה קצין-הקשר הלך לחפשו; על כל פנים הוא נעלם. מכשיר האלחוט מס' 9 שקע יחד בשלב מוקדם מאד בחול, כפי ששוער-מראש. למונטי היה במכוניתו מכשיר-אשר מס' 18, שקשרנו אל הגדודים, וזה פעל זמן מה בסדר. עם גדוד 22 היה לנו שר סדור ומשם הודיענו, בהפסקות כי הקרבות לפנינו נמשכים, כי הם עצמם מתקדמים בהתמדה, כשהם טועמים מקצת אש אך לא לחימה. לזמן מה יכולנו להשיג מדי פעם את גדוד 23, אלא שלא עבר זמן מרובה עד שאיבדנו כל מגע עמו. ה-21 היה לנו קשר מלא. עד שלתדהמתו גילה מונטי, כי הקשר הגדודי, בתפסו חסה, אבד מגע עם מפקדת הגדוד, ולא ידע היכן הוא ולהיכן עליו ללכת. הוא ידע, לאמיתו של דבר, מאחרינו. מונטי השמיע באזניו שיעור קצר וחרף (מאוד חרף) על כך, כיצד למצוא את כוכב-הצפון, אלא שזה היה ללא הועיל, וכך לא נשמענו עוד מאומה מן הגדודים הקדומניים.

בשלב מוקדם למדי ניגשתי אל הגדוד ה-22, באחד-מזחלילי הגדוד. צאצאיתו מתקדם ביגיעה ובהתמדה, בסדר טוב, אולם בלי להקדיש כל תשומת לב לתפקידו כמטרה השטח. אמרתי לסיד הנטון כי יטפל בכך. מונטי ואני פסענו רוב הדרך בראש קבוצת המפקדה ומאחרינו המון כלי-הרכב. פעם הגענו אל עקבות טנקים. "טריים הם", אמר מונטי.

בסביבות שעה 0400 הגענו אל המקום בו נמצאה לפי השערתנו נקודת-גובה 66. ועצרנו. שרר עדיין חושך. איטלקים רבים, פצועים והרוגים, היו פזורים סביב, כשהפצועים נאנקים בקולות מעוררי רחמים, אך לשוא; מונטי ואני עמדנו רגע והתבוננו בניו-זלנדי מת אחד, עול ימים, השוכב מכווץ-למחצה, ורגוע תינוק בשנתו. היריות שכחו. אחד מקציני הקישור אמר כי ה-22 נעצר לא הרחק לפנינו. שלחתי קדימה עם פקודה לנוע הלאה ולהתבסס על הרכס. בעורף הגדודים המולוכיים, אשר, מהעדר היריות, נראה היה שהם הגיעו אל יעדם, אם כי לא נתקבלה כל ידיעה מהם. שכבתי למשך דקה, אולי, ואז פרצה שוב האש מכיוונים שונים, והקליעים חלפו מעל לראשינו. בהניחי כי היא באה ממוצבים שלא הבחנו בהם ולא טיהרנום, שלחתי את מחלקת האבטחה של מפקדת הבריגדה לטהר את הקרוב ביותר, מימיננו.

אז החלטתי לגשת קדימה אל הגדודים עד שהמפקדה תסדר ואתם מוצבי-אויב יחוסלו. נסעתי בזחליל של ה-22, ולקחתי עמי שני קציני-קישור, ואת סוללת תותחי 6 הליטראות שהיו מסופחים למפקדת הבריגדה בפיקודו של מיק אוליבייה. כמעט מיד נתכה עלינו אש כבדה, כבדה עד כדי להדהים. הרהרתי בלבי כי ה-22 לא טיהרו את השטח טהר היטב, אך האש היתה גבוהה, ולאחר שכמה פעמים היה נפסע בינינו לבין היפגעות, הגענו במהרה, לשמחתי הרבה, אל הגדוד ה-22, אשר

געצער, במבנת מכונס, ליד צדו הדרומי של הרכס — בדיוק במקום ובמצב בהם רציתי. היה זה ב' 0440, השחר החל להפציע והאור גבר מרגע לרגע. אמרתי לסייד הנטון כי יתפרס במהירות והצבעתי לו, סערך, על השטחים בהם עליו להחזיק. כן אמרתי לו לשלוח חזרה מחלקה, לטפל במוצבים אשר ירו עלי ואשר החלו כעת לירות כלפי ערפו של הגדוד. כ-100 מטר הלאה מכאן מצאתי את מפקדת גדוד 23. קרל ווטסון הלך קדימה אולם מישחו אמר לי, שהגדוד נמצא על יעדו כ-700—600 מטר. צפונה. החלטתי שלא להשתהות עוד, על מנת לחפש את ה-21, אשר מכיוונו נתפתלה כלפי הדרום שדרה ארוכה של שבויים, כי אם לחזור לעבר העורף ולהחיש קדימה את התותחים הנ"ט שחשבתי כי אמצאם עם הגדוד ה-22. חזרנו דרך הגדוד ה-22, אשר החל להתרוח ממבנהו המכונס. הייתי שבע רצון מאוד מן המצב, אם כי בלא חמדה כלל התכוונתי לעבור שוב באש הכבדה עד להפגיע, אשר נמשכה מדרום לרכס. עצרתי לרגע כדי לדבר אל מק קלרנון, הקמ"ץ של 22, קציני הקישור, רוס וקארנאצ'אן, חפזו הלאה בגיפיים שלהם. המשכנו בעקבותיהם, והנה חלף מעל לראשינו, במרחק כ-20 מ', קליע-תותח-טנק צורה, בסילון להבה. זקפתי ראשי כלפי מעלה ולחרדתי ראיתי בדמדומי השחר חמישה טנקים במרחק של 300 מטר, מתקדמים כלפינו וכולם יורים במרץ ויורקים אש כדרקונים. גדוד 22 האומלל! הוריתי לנהג לפנות תפנית ימינה וללחוץ על הדוושה; התקוה היחידה היתה לצאת מכאן ולמצוא את הטנקים שלנו. "בסדר", השיב, "אולם אני יכול לנסוע רק 20 ק"מ בשעה". השתופפתי לצדו והרהרתי עד כמה מסתבכת מלחמה זו. זרמי קליעים חלפו כחצי-מטר מעלינו ובכל רגע צפיתי לפגיעה שתחסלנו. לאחר מספר מטרים הצצתי שוב מעל לדופן, והנה, לימיננו עוד שלושה טנקים במרחק של 100 מטר, אף הם יורים בשצף קצף. פנינו שמאלה ומתחת למטר קליעים גותבים נמלטנו בשלום דרך הפרצה, שרחבה היה 200 מטר, בין שתי קבוצות הטנקים. אחד מתותחני הטנקים תיקן את הגבהתו, אולם במאוחר, והיריה האחרונה שנורתה בנו כסתנו במטר חול. שני קציני הקישור הצליחו לעבור, אם כי הגיפ של אנגוס נפגע והוא נאלץ לצעוד רגלי, דבר שודאי היה כרוך במקצת קשיים.

לאחר כמה מאות מטרים נעצרתי והתכוונתי לאחור. תותחי 6 הליטראות של מיק אוליביה ערכו קרב נהדר מעל גבי הרכב-הנושא שלהם. טנק בער, אך תריסר נוספים נכנסו לפעולה, ורגעי תותחי 6 הליטראות היו ספורים. פניתי ומהרתי הלאה, תוך תפילה שאולי יתרחש לנו נס, והטנקים שלנו יהיו כה קרובים, שיוכלו להציל את המצב. עברנו קבוצות שבויים הממהרים לעורף ופגשנו בריי לינג', מפקד הגדוד ה-18, שנראה מודאג מאוד. הוא שאלני אם ראיתי את ה-18, ומהר הלאה על מנת למצוא. הוא הצליח בכך; ולאחר זמן מת מפצעיו, בשבי, ועדיין אין כל סימן לטנקים שלנו. הגענו לנקודת גובה-66, אותה הכרתי לפי הגניו-זילנדי המת. אין סימן למפקדת הבריגדה או לכלי מכלי רכבנו. כמעט ויוצאים מכלינו

מחוסר-אונים, זחלנו הלאה, ולעינינו מתגלים מוטלים עשרות פצועים, הרוגים, וכלי נשק מופקרים. לאחר שעברנו דרך קבוצות נוספות של שבויים וסוללה המנסה להתחפר, נתקלנו במרחק כ-1.5 ק"מ מנקודת-גובה במפקדת הבריגדה.

לאחר הפרדי מהם נתכה על ריכוז כלי הרכב שלנו אש כבדה. מונטי עמד בה כל זמן שהדבר היה אפשרי, אך כשראה שחלק מן האש בא מטנקים, הוליד בקור-רוח רב, את הקבוצה כולה אחורנית באופן מסודר למקום-מחסה במקום שמאוחר יותר כניוהו: "בקעת השטוקה" 1. זה עתה סיים את מתן הוראותיו לקרעים והפירורים של יחידות נשק-מסייע אשר אתו, לאן עליהן לנוע, והנה באתי והוקל לו מאוד כאשר קבלתי בחיוב את פעולותיו.

אולם כעת עלה היום ועדיין לא היה זכר לטנקים שלנו. עזבתי את הזחליל, בשכחי לשאול לשמו של הנהג אמיץ-הלב. עליתי אל המכונית עם רוס ומק-פייל ויצאתי לחפש אחריהם. שום דבר בקרב זה לא יכול היה להיות כשורה, ומכונית זו התנהלה אז על שלושה צילינדרים בלבד. נטלטלנו באטיות הלאה בינות לרכב ולתותחים הנעים קדימה, והגענו אל מפקדת הדיביזיה; או, יותר נכון, אל המקום בו היתה — כי אינגליס נמצא שם בגפו. עבר עליו ודאי לילה נורא, שכן נותק הקשר עם שתי הבריגדות התוקפות. הוא הסביר כי המפקדה נעה קדימה וכמובן לא תהיה תכלית בכך שיתלוו אליה כל זמן שלא תתקין עצמה שם. וכך סעד בשקט פת שחרית. מה אוכל לומר לזו? חשבתי כי שתי הבריגדות נמצאו כבר על יעדיהן, אולם הבריגדה שלי מותקפת בערפה ע"י טנקים. היכן השריון שלנו? היה בידו להורותני את הכיוון ואנו זחלנו הלאה בקצב משגע של 10 מיל לשעה.

אחרי עשרים דקות שנראו כיובלות, הגעתי אל ריכוז טנקים. בכל צריח עמד מיישהו, מתבונן במשקפת בעשן המיתמר מעל רכס רוואיסאט, כששה ק"מ הלאה משם. מצאתי מפקד רגימנט ופניתי אליו, אך הוא הפניני אל הבריגדיר. הבריגדיר קיבלני בקרירות. השתדלתי כמיטב יכולתי שלא להראות נרגש, אמרתי כי אני מפקד הבריגדה הגניו-זילנדי-החמישית, שאנו נמצאים על רכס רוואיסאט, והיינו מותקפים מן העורף ע"י טנקים בזמן שעזבתי, לפני שעה. האם יואיל לנוע לעזרתנו? הוא אמר כי שלח טנק-סיור. אני אמרתי כי אין פנאי לכך. היואיל להניע את כל הבריגדה שלזו?

בעוד הבריגדיר מסביר לי בסבלנות איזה קושי הכרוך בדבר, הגיע למקום במכוניתו גנרל לומסדן², מסרתי לו אתם הדברים ממש. מבלי להשיב פנה אל אחורי מכוניתו, התיר את חפירה, ובמכות אהדות הרג עקרב. לאחר זאת טפס ועלה ליד הבריגדיר שישב על צריח הטנק שלו. טפסתי אליהם, ומק-פייל עמד בתחום

1) "שטוקה" — "Stuka" — קיצור של המונח הגרמני "Sturzkampfflugzeug".
דהיינו, מטוס צלילה — המער.
2) מפקד דיביזיית השריון, — המער.

בחצות נקראתי לשיבה במפקדת הדיביזיה. היינו ישובים סביב שולחן תחם סככת יריעות אוהל השעונה אל צדו של קרון הפיקור. אינגליס, סטיב ואיר, ביל ג'נטרי ואני, ויש לשער כי עוד אחד או שניים. כולנו יגעים מאוד היינו. תמונת המצב נראתה כשחורה משחור.

בבריגדה 4 נהרג ג'ים בראוס; חשנו כי זוהי האנושה במכות; ריי לינג', מפקד גדוד 18, נפצע קשה ונעדר, ולפיטר פאיק (סגנו) נשארו רק כ-100 איש מכל הגדוד. סיד הארנטנאל, מפקד ה-19, נעדר, ומהפלוגות הרובאיות שלו לא נותר אלא קומץ אנשים. כל שלוש הפלוגות הרובאיות של ה-20, ועמם חברי הטובים אפהאם, וזשבורן ומכסוואל, אבדו בשלימות. נודע כי צ'רלי אפהאם היה פצוע קשה, ושמועות התהלכו על מעשי-גבורה. כמעט כל התותחים הנ"ט והמקבי"ם של הבריגדה אבדו, ובדוחק תוכל להעמיד בקריהחזית 200 רובאים בבוא הבוקר, כמובן שנשארו עדיין פלוגות המפקדה, אלא שהללו — כשהן לבדן — לא היה בהן כדי להועיל. בבריגדה 5 היה המצב במקצת טוב יותר. סאם אלאן נהרג והגדוד ה-21 היה במצב מפוזר מאוד, אולם סברתי כי לעת בוקר תהיה לגדוד מצבה שתניח את הדעת כלשהו. סיד הנטון ומפקדתו, וכל שלושת הפלוגות הרובאיות של ה-22, אבדו. פרט למחלקה אחת. קרל ווטסון נעדר, אך עם ראג רומנס היו כ-190 רובאים בקריהחזית, ומספר די ניכר של יחידות נשק מסייע, כשפלוגות המפקדה הגדודיות שלי שלמות. הארטילריה הדיביזיונית היתה שלמה ועמה שפע תחמושת.

בדיון קצר הוחלט כי נתבסס על הקו שאלינו נסוגה בריגדה 5, ונאריכו לעבר שמאל. דבר זה הקנה לנו שליטה על רוב פירות הנצחון, בהם חמישים וחמישה תותחים; וכן איפשר לנו לסייע להודים שנמצאו עדיין על הרכס. לאמיתו של דבר, כתוצאה מכך נמצאו במידה רבה אבדותינו "משתלמות". הגדוד ה-26, מן העתודה, צורף אל בריגדה 5 וגדוד המאורי; נועד להכנס לחזית על מנת להחליף את ה-22. גם גדוד 18 צורף אל בריגדה 5, והוחלט כי שאריות הגדודים ה-19, 20 ו-22 יעברו אל העורף, אל מחנה מעדי שבמצרים, להתארגנות-מחדש. כן הוחלט כי בריגדה 6 תובא לחזית, מן המקום בו גורג' קליפטון היה "מתנוון" בעתודה, וה-26 יחזור אליה משתגיע. בטרם התפורנו נתקבלה ידיעה טלפונית מהבריגדה ההודית ה-5 לאמור כי הבריגדיר בראוס לא נהרג, כי נמלט משבוי והריהו אתם. גם סיד הארנטל שנפל בשבי אף הוא, נמלט — וחזר בשעות הבוקר, על מנת לסעוד עמי את פת השחרית.

כך נסתים קרב מראכזבות זה. אלה שלקחו בו חבל לא הרבו להטיל אשמת בזה או באחר, אולם שוחחו ודנו על אודותיו רבות. חושבני כי כולנו הרגשנו כי במידה רבה מונחת האשמה עלינו. הושג נצחון מזהיר באמת, בשכר יגיע הנאמן של שמונה עשרה הפלוגות הרובאיות שערכו את ההסתערות. נצחון זה הופקר, ואנו

(7) גדוד המורכב כולו בני שבט המאורי, אוכלסיית-הילידים של ניוזילנד, אשר כיום שוים עם האיכולסיה הלבנה במעמדם וברמת התפתחותם. מספרו של הגדוד היה 28. — המ ע ר.

איבדנו ארבעה מפקדי-גדודים מתוך ששה, וכ-1400 מחיל הרגלים הותיק הנהדר שלנו, שמחציתם נפלו חסרי-אונים בשבי. אין זה נכון לומר כי המבצע תוכנן בחפזון מופרז; היו לנו ימים מספר להכנות. תקלות אירעו בענין מורי-הדרך, נקודות המפגש והקשר, והיו ללא ספק שגיאות בתכנון; אולם כזאת יקרה במדה מסוימת בכל קרב, כחלק מה"חיכוך" הנוהג במלחמה. הם מתאזנים ע"י השגיאות שהאויב נכשל בהן, וע"י יוזמתם ומעשי-עוזם של האנשים הלוחמים, אשר אי אפשר לך לבסס עליהם תכנית, אך בקרב גייסות טובים תמיד יתרחשו שכמותם. מגרעת-היסוד נגרמה ע"י כך שלא תיאמו את חיל הרגלים ואת חיל השריון. תאום בין אלה הוא בלתי אפשרי בלעדי הלכת-לחימה משותפת, שיטת קשר-גומלין יעילה ואימון בצותא. יחסם של מפקדי השריון בעת ההיא לא הקל על הדברים, אולם אין אני סבור כי אנו, הרגלים, עשינו ככל יכולתנו, או חובתנו, כדי להבטיח כי בקרב זה אמנם נלחם יחדיו.

הדיביזיה לקחה 1600 שבויים, אולם בפרק זמן מסוים היו בידי הבריגדה שלי לבדה יותר מ-4000; ויש לשער כי בריגדה 4 שבתה יותר מזה. ג'ים סיפר לי לאחר מכן כי כאשר הגיע אל הרכס בהאר-היום, נמצאו שם כ-20,000 שבויים, שלא צריך היה אלא לשבותם. רוב אלה שנשבו שוחררו לבוקר בידי הטנקים מדיביזיות השריון ה-15 הגרמנית, או בהתקפת-הנגד שנערכה על בריגדה 4 לפנות ערב. בשבוע שלאחר-זאת ערכתי מנין ציוד-המלקוח שנשאר בידינו. היו בו שנים עשר תותחי 88 מ"מ, ארבעים ושלושה תותחי-שדה אחרים, ששים תותחים נ"ט ומרגמות, וכלים אבטומטיים רבים מספור. כן רב מאוד היה מספרם של החללים — איטלקים הרוגים רבים מבכל שדה-קרב אחר שראיתי, וגרמנים רבים, כי התותחנים הגרמנים לחמו ברובם עד מות.

(1) המושג של "חיכוך" (Friction de Guerre), אשר טופח במיוחד על ידי קלאוזוויץ, מבטא את כל אותם הגורמים שאי-אפשר לראותם בדיוק מראש — כגון מובאויר, נחוני קרקע בלתי משוערים, תקלות במנגנון ארגוני ואספקתי, משגים בשיפוט בשעת-מעשה, כו"ב — העלולים להשפיע על ביצועה בפועל של כל תכנית צבאית. — המ ע ר.

"הסתנות"...

מאת הלוויטקולי ו. ס. קולמאן

בשלהי 1942 נחתו גייסות בעלות-הברית בצפון אפריקה. במשך יותר משלושה חודשים היו מתקדמים מזרחה. יעדם: להצטרף אל הארמיה-השמינית הבריטית המנצחת ולפקד את הגרמנים והאיטלקים בתוניסיה.

אחת מן היחידות האמריקניות היתה דיביזיית-הרגלים הראשונה, שהיתה פועלת עם גדוד הרינג'רים-הראשון, המסופח אליה. משימתה של הדיביזייה היתה ללכוד את ספאָס, היא נמל-ים קטן בחוף הים-התיכון. אולם בחודש מרס, 1943, הובאה "האחת האדומה הגדולה" (כינויה של הדיביזייה) לידי מצב של קפאון.

השטח בתוניסיה הולם יפה את צרכי ההגנה והגרמנים היו אמנים בסוג זה של לחמה. כעשרה קילומטרים מזרחה מן העיר אל-גאטאר היו שני רכסים נפגשים במעבר צר. דרך מעבר זה עברה הדרך היחידה מאל-גאטאר אל ספאָס (מפה א'). האויב תפס את המעבר ואת הרכס שלעבר דרום. מעמדות אלה היה לאלי-ידו להנחית אש ארטילריה מדויקת על הכוחות האמריקאיים.

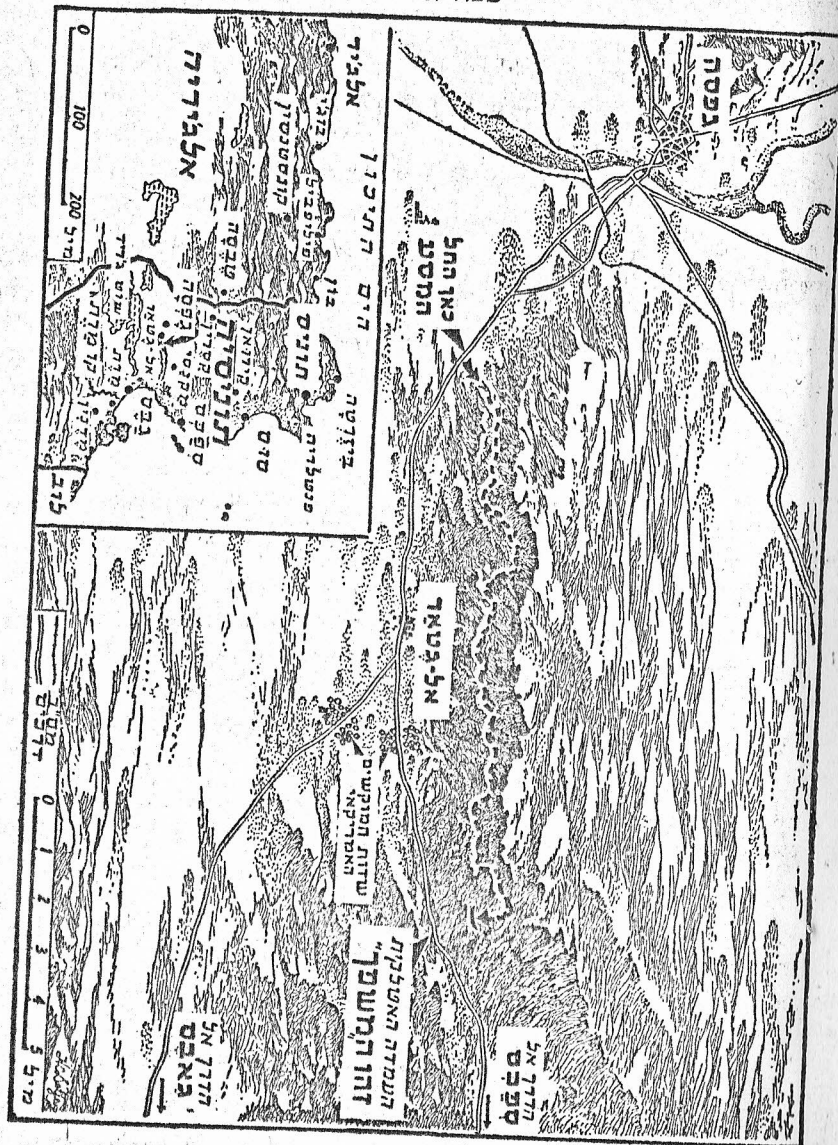
הרכסים וכן העמק המשתפץ שיפוע מתון, היו חסרי עצים. בשל סחיפת הקרקע נוצרו שטופות וערוצים רבים במורד צלעות ההר. הרכסים התלולים שהתנשאו לגבהים של למעלה מ-400 מטר מעל פני העמק היו זרועים גושי-סלע גדולים. ברור היה כי אין הנסיבות נוחות להתקפה חזיתית.

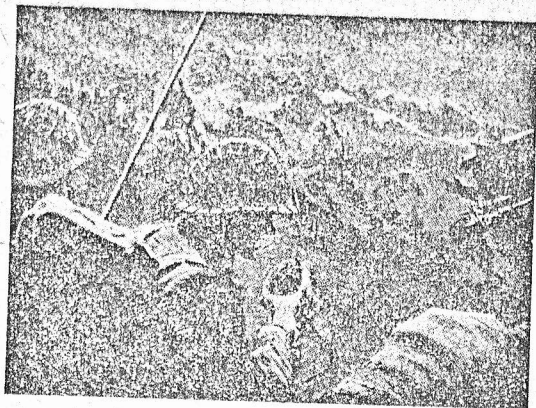
זו היתה תמונת הדברים כאשר נקרא גדוד הרינג'רים הראשון לפעולה. משימתו היתה לרפות את לחץ האויב ליד פתח המשפך, שנוצר על ידי שני קווי-רכס נפגשים-זהולכים. הרינג'רים התאימו יפה לביצוע משימתם. היו אלה מתנדבים שאומנו אימון יסודי ואשר התמחותם המיוחדת היתה לחימת-הרים. ספק הוא אם מצויה היתה אותה שעה קבוצה מחושלת יותר של חיילים אמריקאיים. הגדוד היה מורכב משש פלוגות-רובאיות זכן מפלוגת-מפקדה. כל פלוגה-רובאית היתה מורכבת משלושה קצינים ומ-63 ב"א, המחולקים לשתי מחלקות ולמפקדת-הפלוגה.

הבעיה הראשונה של מפקד הגדוד היתה השגת ידיעות על אודות האויב.

(1 רינג'רים - Rangers - גיסות-חץ אמריקאיים, כדוגמת הקומנדות הבריטיים. - המער.

מפה א'

בשעה 2100 ירדה השדרה מן הדרך הראשית. שמונה קילומטר מערבה מאל-גאטאר, ונעה לעבר ההרים. כל הציוד היה נישא בידיים. הווד היה מורכב מאנשי הפטרול שהלכו בדרך זאת פעמיים לפני כן. בעקבותיו נע יתרה של פלוגה ג', פלוגות הרינג'רים האחרות והמהנדסים. הלילה ליל-ירח בהיר היה.

הרינג'רים עשו את דרכם על פני הקרקע המבוותרת כשהם נאחזים בסלע באצבעות ידיהם ובהונותיהם ממש. פלוגת המהנדסים היתה מאיטה את קצב התקדמותה של השדרה בשל מטענה הכבד יותר ומשום שהאנשים לא היו רגילים בקצב המהיר של הרינג'רים.

נוסף על הרשת הגדודית של מ"ק 536, היתה לכל פלוגה רשת משלה של 536. אף כי נוכח האויב עד-מהרה כי מתבצעת איזו שהיא פעולה, לא ידע לא את כיוונה ולא את עצמתה. מאחר שלא חצתה השדרה אפילו פעם אחת את קו-הריקיע, לא יכול היה האויב להבחין בה מעמדותיו.

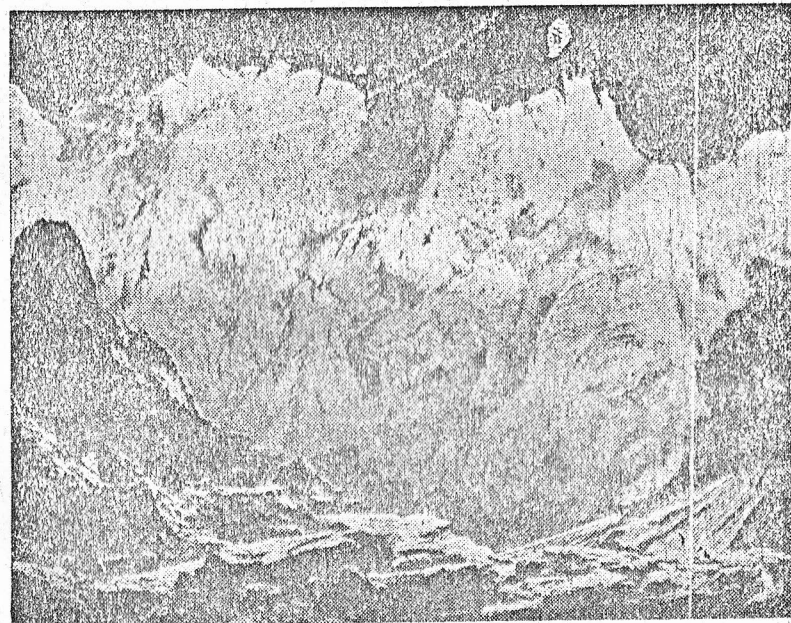
לשעה 0500 הגיעו הרינג'רים אל קו-ההתחלה שלהם שבמקום שטוח קטן, כ-320 מטר מעל לאגף-הימין של האויב וכ-200 מטר צפונה ממנו. רוחב הגיא בנקודה זאת היה כ-300 עד 400 מטר.

על הפלוגה ג' היה לבצע את ההסתערות דקות ספורות אחר השעה 0500. על חמש פלוגות הרינג'רים הנותרות היה לספק סיוע-אש עד אשר ידע מפקד-הגדוד היכן להטילן לקרב. קצין אחד ועוד 14 בד"א מפלוגה ג', כל אחד חמוש בתת-מקלע תומפסון ו-12-10 מחסניות, היוו קבוצת-הסתערות מתנדבת.

כשקבוצה זאת נתונה בין שתי המחלקות, פתחה פלוגה ג' בריצת-הסתערות שוצפת במורד ההר, אל עמדות האויב. בינתיים נמצאו שאר הפלוגות על הרמה הקטנה וסייעו לה באש רובים ומרגמות בנות 60 מ"מ. כל אימת שהפלוגה

בבוקר ה-18 במרס עלה בידי פטרול בן 12 איש מפלוגה ג' לפלס לו דרך, אגב זחילה, טיפוס והיאחזות בצפרניים, מסביב לסלעים ובמעלה הרים ובמורדם, עד אל עמדה המרוחקת כ-550 מטר צפונה מאגף-הימין של האויב (מפה ב', מקום ב') האויב, מתוך הניחו ששטח זה בלתי-ניתן-למעבר, לא הציב בו מוצבים-קדמיים. עם ערב חזר הפטרול והודיע על הישגיו. וכיום הבא חזר אותו פטרול באותה דרך עצמה, עשה תרשימי שטח והביא עמו ידיעות נוספות על השטח ההררי. פטרול אחר נכנס לתחומי השטח-הנישא המשקיף על החזית האמריקאית ושבה, בלי לפגוע בו, קת"ק איטלקי (מפה ב', מקום א'), שהיה מוסר נתונים לתותחים אשר במעבר.

בשעה 1900, ב-20 במרס, קרא מפקד-הגדוד לכל מפקדי-הפלוגה אל מוצב-הפיקוד שלו ואמר להם כי הגדוד יבצע התקפה עוד באותו לילה. פלוגה ד', מגדוד-ההנדסה-הראשון, סופחה אל גדוד-הרינג'רים לצרכי המבצע. דבר זה נעשה משני טעמים: ראשית, משום שהמהנדסים היו מצויידיים במרגמות בנות 81 מ"מ; שנית, משום שיוכלו, בשלב מאוחר יותר, לסלק את התיל-הדוקרני ולאפשר לדיביזית-הרגלים הראשונה לעבור בנתיב שהובקע, אם תוכתר ההתקפה בהצלחה.

הרכסים הגדולים היו זרועים גושי סלע תלולים

המסתערת תפסה עמדת-מק'
לע אויבת, היו שני אנשים
מאיישים את המקלע ופות'
חים באש אל מקלע-האויב
הסמוך. האיטלקים הישנים
לא יכלו לתפוס את המתר'
חש, וההפתעה היתה שלמה.
ארבעה תותחים גרמניים
בני 88 מ"מ וארבעה תותחים
איטלקיים בני 100 מ"מ החלו
עדי-מהרה יורים אל פלוגות
הרינג'רים שעל גבי הרמה.
קציין-הביצוע הגדודי התקשר
באלחוט עם הארטילריה של
הדיביזיה הראשונה, ותוך ח'
מש דקות הוצאו שמונה כלים

אלה מכלל פעולה. עתה נכנסו יתר פלוגות הרינג'רים לקרב. קרוב לשעה 0630
הגיעה פלוגת-ההנדסה, הציבה את מרגמותיה בנות ה-81 המ"מ, והחלה מטפלת
במטרות שעד כה ירו בהן המרגמות בנות ה-60 מ"מ, אשר תחמושתן כבר אזלה.

בשעה 0800 אמר מפקד-הגדוד לסגן-המפקד של הדיביזיה הראשונה כי
עתה יכול הוא להניע את הדיביזיה דרך הגיא בשדרת-מסע של רביעיות. תחילה
לא האמין מפקד-הדיביזיה כי הישגם של הרינג'רים אפשרי. הדיביזיה הראשונה
החלה נעה ועוברת באותו אחר-הצהריים, בדרכה לספאנס. מניין הרוגי האויב הגיע
ל-250, בקירוב, ו-200 איש נפלו בשבי. אצל הרינג'רים היה פצוע אחד הטעון
נשיאה באלנוקה, פצוע הולך-על-רגליו, ואילו הרוגים לא היו כלל.

זאת היתה הסתגנות. כוח המונה 600 איש עבר מרחק של 20 ק"מ על פני שבילים הרריים, בשעות הלילה, כשהוא מתגבר על מכשולים שהאויב חשבם לבלתי-ציתנים-למעבר. העובדה כי האויב לא כונן לא מוצב תצפית ולא מוצבים-קדמיים על הרכס ההררי שבצד אגף-הימין שלו, חייבת להוכיח תמיד כי לעולם עליך להפקיד אבטחה לכל הכיוונים, בלי שים-לב להגנה שמעניקה לך השליטה על תואי-קרקע חשובים.

מספר נקודות חשובות אפשר להסיק ממעשה ההסתגנות שתיארנוהו זה עתה. כושרים הגופני המצויין של הרינג'רים תרם תרומה נכבדה להצלחת המבצע. גייסות אלה יכלו לטפס, לזחול וללכת מרחק של 20 ק"מ על פני קרקע מכותרת ביותר ולבצע, על אף כל זאת, התקפה מוחצת. המהנדסים, מאידך גיסא, המסורבלים בצידו כבד, כושרם היה פחות טוב, והם לא יכלו להצטרף להתקפה אלא מקץ שעה וחצי לאחר שהחלה.

המבצע העמיד בעיות-רבתי של שליטה ותיאום, שנפתרו בהצלחה על ידי המפקדים. אילו נתקלה השדרה בשעות הלילה בכוחות-השהיה אויבים, לא היתה ההתקפה מונחתת עם שחר על ראש האויב הישן. בתכנית המקורית הוקצבה "עתודת"-זמן בשלב השהיה באזור-ההתכנסות שלפני ההסתערות; אולם "מלאי"-זמן זה "נאכל" על ידי פלוגת-ההנדסה אטית-התנועה. חישוב מוטעה של קצב התקדמותם של המהנדסים עלול היה לגרום לכשלון ההתקפה.

ההפתעה — ואפשר שהיא הגורם הבודד החשוב ביותר — היתה שלמה. ההסתערות התוקפנית על מערך-עמדות האויב — על ידי קבוצת-הסתערות קטנה כמושה כראוי — שיבשה כליל את ארגון האויב וערערה כליל את רוחו. שיתוף-הפעולה ההדוק של הארטילריה-הדיביזיונית המסייעת, חיסל היש את האש הארטילרית של האויב, שהיתה פוגעת בשטח המיוחזק על-ידי פלוגות הרינג'רים המסייעות.

מבצעו של גדוד-הרינג'רים-הראשון ב-20 במרס 1943, הנו אך דוגמה אחת המראה כיצד ניתן להשתמש בהסתגנות בהצלחה במצב-קרב אשר בו היתה ודאי התקפה חזיתית מועדת לכשלון. מן המועיל לדון כאן, קצת ביתר פירוט, באורחי ההסתגנות ובמטרותיה.

הגדרת ההסתגנות

אף כי ההסתגנות היא ביסודי-של-דבר אורח-הפעולה פשוט, הריהי נושא לתפיסות-מוטעות רבות. לעתים תכופות מאוד מחליפים אותה במושג פשיטה. ניתן להשתמש בהסתגנות במסגרתה של פשיטה כשם שניתן להשתמש בה בסיוור-מודיעין, במבצע-פינוי-מקשים בחזית קוי-האויב, או במשימת-הבלה. אולם

הסתגנות כשלעצמה אינה זהה עם דבר מדברים אלה. ההסתגנות הנה שיטת התקדמות סמויה-מך-העין לתוך שטחים הנתונים לשליטה או תצפית של אויב.

משימות ההסתגנות

ברור הדבר כי ניתן להשתמש בכוח-מסתגן בסוגים שונים של משימות. והרי הסוגים העיקריים: א. להשיג ידיעות על אודות השטח, העצמה, המערכים והאספקה של האויב; ב. לשבש עורקי תחבורה של האויב; ג. לתקוף ולהשמיד נקודת-אספקה, גשר, מוצב-פיקוד, או מתקן חיוני אחר; ד. לתקוף את אגפה של עמדת-אויב או את עורפה, במשולב עם התקפה חזיתית; ה. לבלבל את האויב ולהטרידו במגמה להסיח דעתו ממבצעים אחרים.

הגודל

גודלו של הכוח המסתגן תלוי אך ורק בטיב משימתו. לצורך השגת ידיעות, הרי שנים עד ארבעה אנשים עשויים להיות המספר הרצוי ביותר; להשמדת מוצב-פיקוד, אפשר ותוקצה כיתה או מחלקה; אבל אם המשימה היא לתקוף את עורף האויב, במשולב עם התקפת-חזית מתואמת, ניתן להשתמש בכוח שגודלו מחלקה עד רגימנט.

מזג-אויב ושטח

מזג-האויב והשטח — גורמים חשובים הם. הסתגנות מבוצעת ביצוע טוב ביותר בתנאי ראות מוגדלת, חשכה, ערפל, גשם כבד, צמחיית-שיחים צפופה וקרקע מבוותרת — אלה ימנעו את האויב מלראות את הכוח המסתגן. מן הראוי כי ידע המפקד להצריך הערכה זריזה את השטח. אם אין נהירה לאויב חשיבותם של תואי-שטח, יגן עליהם קלושות או שלא יגן עליהם כלל. מפקד ערני עשוי לנצל לטובתו משגה מעין זה כדי להסתגן דרך קוי האויב. אי-אפשר להשתמש בהסתגנות נגד כל עמדה ועמדה. מערך-הגנה שבעומק, מאורגן כהלכה, יציב ומלוכד-היטב, מוחזק בידי אויב איתן ברוחו, עשוי לספל כל נסיון של הסתגנות. אפס, כאשר קוי-האויב מתוחים יתר-על-המידה, או כאשר חזיתו "זרימה" ומשתנית תכופות, הרי יש לה להסתגנות הסיכויים הגדולים ביותר להצלחה.

אפתעה

האפתעה הנה חיונית להצלחה, הואיל וכל מגמת ההסתגנות היא להיכנס לשטח האויב באין-רואים. אכן שהחליקה, שיעול או התעטשות, רובה שנשמט או גפרור, שהוצת — כל אחד מאלה די בו להביא את האויב לערנות. יש להתאמץ ככל האפשר שלא ידע האויב את דבר המבצע.

שליטה ואבטחה

ככל שתדגיש את חשיבות השליטה והאבטחה, עוד לא הדגשת אותם הדגשת-יתר. התנועה אל שטח-התכנסות שבעורפו של האויב תבוצע כרגיל בשדרה מכונסת. בהתאם לדרישות האבטחה והשליטה, יש להוציא הוראות מפורטות עוד לפני המבצע. לפחות למפקדי-הכיתות. מן-הראוי שתכלולנה ההוראות את תיאור הנתיב, מבני-התנועה וקביעה-מראש של כיתות לביצוע צעדים-נגדיים במקרה של פעולת אויב. יש להימנע, ככל האפשר, מלנוע בדרכים ובשבילים.

אם טיב-השטח, הראות, או פעילות-אויב, מחייבים זאת הנה יש להקצות אבטחה אגפית או עורפית בעת התנועה לתוך שטח האויב. אכן, יש וקשיי השליטה, וכן מסיבות אחרות, יכבידו לעתים קרובות על האבטחה האגפית; אך חובה היא כי תקויים איזו צורה שהיא של אבטחה אגפית, ולו גם למרחק של מטרים ספורים מעיקרו של הגוף-הלוחם. את הגילוי על-ידי האויב ניתן למנוע על-ידי שמירת הרובים טעונים ונצורים בעת התנועה, על-ידי איסור על העישון, על-ידי צמצום השימוש באורות, על ידי הכהיית ציוד נוצץ ועטיפת ציוד רועש. עד ידי השחרת הידים והפנים, ועל ידי הגבלת השימוש במכשירי-אלחוט ובאמצעים פירוטכניים.

הציוד

הציוד שישתמשו בו יהיה תלוי בטיב המשימה ובגודלו של הכוח המסתנן. פטרול בן שנים או ארבעה אנשים אפשר שישא רובים או קרבינים בלבד, בלא ציוד קשר, וכוח גדול יותר אפשר ויצויד במרגמות 60 ו-81 מ"מ מקלעים, קנים-ללא-רתע ורימונים-נגד-אדם. כוחות-מסתננים גדולים יזדקקו אף לכלי-אלחוט לצורך השליטה על השדרה בעת מטע-ההתקרבות ובעת ההתקפה. הואיל והציוד כולו חייב להיות מיטלטל-בידים, אין לקחת פריטים שאין הכרח בהם. עומס מופרז יאיט את שיעור התקדמותה של השדרה וייגע את החיילים ללא-צורך.

תכנון

על יחידה הוטלה המשימה לתקוף את עורפה או את אגפה של עמדת-אויב, במשולב עם התקפה חזיתית על-ידי כוח גדול יותר. אם חייבת ההתקפה להתבצע עם שחר, מן-הדין כי יגיעו המסתננים אל עמדות-ההתקפה המועלמות שלהם לפחות מחצית השעה לפני עלות השחר, כדי שיהיה לאל-ידם להשלים את הכנותיהם בחיפוי החשכה.

לפני הסתננות בקנה-מידה כזה מן הראוי כי ירכשו הקצינים כולם התמצאות בשטח ובתכנית המבצע. מן-הראוי כי תוצא פקודת-אתראה בהקדם, כדי לאפשר למפקדי-היחידות-הקטנות לבצע את הסיור ולבדוק את הציוד. יש לקבוע שטח-

התכנסות מאחרי קו-האויב. את המוצבים-הקדמיים שלנו, שדרכם עתידים המסתננינו לעבור, יש להעמיד במצב כוננות.

יש לבחור נקודות-התכנסות בשטח שבין קו-מוצבים-קדמיים שלנו ושל האויב. בנקודות אלה יתכנסו מחדש היחידות והקבוצות השונות, אם יפוזרו. אם מטילה ההכנית על קבוצות שונות שימוש ביותר מנתיב אחד, יש לקבוע שטח-התכנסות נוסף בולט אשר ניתן להבחין בו בלילה.

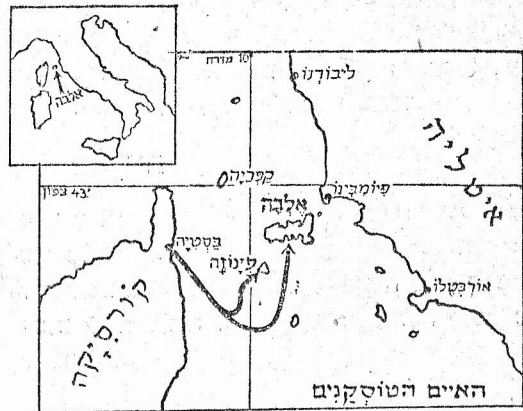
התכנית בשביל הסתננות-רבתה חייבת להיות פשוטה, מפורטת, ומוכנה במדוקדק. התכנית חייבת לכלול את הדברים הבאים: סדר המסע ומבנהו; השימוש במורי-דרך הן בשטח-ינו-אנו והן בשטחי האויב; שימוש בשורות-חיילים מקשרות ובגופי-אבטחה; ביאור מפורש של המשימה ושל תכנית המבצע; אמצעים לזיהוי מידי בתחומי השדרה; שימוש במשקיים בעורף השדרה כדי למנוע פיגורים. קצב ההתקדמות יהיה תלוי בטיב השטח, בראות, ובמידת-פעילות האויב. בעת היתקלות בפטרול-אויב, מן-הראוי כי תעמוד השדרה מלכת כדי להניח לפטרול לעבור על פניה, או כי תחסל את הפטרול מיד. הסודיות עדיפה על המחירות. יש להקציב "עתודות"-זמן, כנגד עיכובים שלא-נצפו-מראש.

מסקנות

אף כי שימושיה מרובים ומגוונים, הרי הסתננות הנה ביסודו של דבר אורח-פעולה פשוט, התלוי יותר מכל דבר אחר בשכל-הישר כפשוטו. למן ימי התנ"ך ועד ימינו אלה היו מסתננים שנונים מביסים אויבים העדיפים מהם בעצמה ובציוד. כל מפקד-רגלים אשר ילמד אורח-פעולה זה ויבין אותו כהלכה ייוכח כי בקרב מעניקה ההסתננות "רוחים" גדולים.

התנפלות פתע על עמדות סוללה

מאת הקוללוני פון דא שאַנדאן

התנפלות פתע היא התקפה אשר לה מטרה מוגבלת. מטרתה של התנפלות פתע, במידה שאין היא משמשת לצרכי סיור גרידא או להט רדת היריב, מתבטאת, בהתקפה, בתפיסת נקודות חשודות או בשיתוף פעולתם של כלי הנשק של האויב. בהגנה אפשר באמצעות התנפלות פתע לתפוס, או לכבוש מחדש, נקודות חשובות. ברשימה זו יתוארו התנפלויות פתע על עמדות סוללה באי אלבה. התנפלויות פתע אלה שימשו פתיחה לעליית גייסות בעלות הברית בחוף אי זה (ב־17 ביוני 1944). הן שאובות בעיקר מדוחות מלחמה צרפתיים, ובייחוד מדוחותיו של אותו "גדודי ההלם" אשר השתתף במבצע.

כבר בינואוי 1944 נתנה המפקדה המשותפת של בעלות הברית את דעתה על אפשרות של התקפה על האי אלבה. תפיסת האי נועדה בראש וראשונה לכבול את תנועת האניות דרך מיצר פיומוניו (היינו, בקו האספקה ל"ארמיה הארבע עשרה" הגרמנית), וכן תהיה לבסיס בשביל פעולות ההטרדה העתידות לבוא נגד חוף איטליה. לאחר הכנות ממושכות נקבעה ההתקפה הסופית לליל ה־16/17 ביוני. התנפלויות הפתע, בהן הופעל "גדודי ההלם", בצדן של יחידות "קומנדו" אחרות ו"טאבורים" (גייסות מרוקניים), חייבות היו לשחק עמדות סוללה שונות אשר בחוף האי.

מהלך המבצע

על פלוגה בפיקודו של קארבונא, שהיתה מורכבת מארבע מחלקות, הוטלה המשימה לחסל את שתי הסוללות שבכף בארדאלה ובהר פורו — עוד לפני שעת האוש (השעה 0400). במקרה ולא ייהרסו היעדים עד שעה 0345, יהיה על הפלוגה להשוך קילומטר אחד מערבה, אל מחוץ לתחומה של מכת האש של ארטילריית בעות הברית. כתוצאה מהפרעות שונות לפני העליה בחוף (בשל אניה שנטרפה עלתה מחלקת החוד על החוף 35 דקות לאחר עליית שלוש המחלקות האחרות), ובמחלה, לא ניתן לפתוח בהתקפה אלא באיחור.

משפת הים הצרה למדי עולות דרכים אחדות בין צמחית השיחים הצפופה עד אל הסוללות. אך את רובו של החוף התלול מהוים צוקי סלעים. אנשי הפיקוד הכירו אמנם את השטח על פי תצלומים, אולם בחשכה לא התמצאו בו מיד. הפלוגה התמצלה לשתי פלגות, שלכל אחת משמשת סוללה אחת כמטרה.

לשעה 0315 נוכח מפקד הפלגה, שמגמת פניה כף בארדאלה, כי לשעה 0415 לא יספיק להגיע עם כל פלגתו אל היעד ולבצע את משימתו. הוא מחליט לחלק את פלגתו, לארגן כיתת מחץ קלה, ולבצע את המשימה באמצעותה. בעזרת שאר הפלגה וכלי נשק רוצה מפקד הפלגה לחפות באש על כיתת המחץ הקלה, ואם לא תצליח זאת לפוצץ את התותחים — למנוע באש את צותות התותחים מירדות.

מפקד כיתת המחץ מגיע אל קרבת עמדת הסוללה רק בשעה 0340. אף על פי כן מחליט הוא לבצע את משימת ההריסה. עשר דקות לאחר מכן ניתכת מכת האש של ארטילריית האניות על הסוללה הגרמנית. בשעה 0400 יכולה כיתת המחץ לגשת לעבודה. אין תיל דוקרני מסביב לעמדה. מפקד כיתת המחץ מחליט לתקוף את עמדת הסוללה בשלוש חוליות: האמצעית (לויטננט ושני חיילים) תתקדם על מני קורבט. החוליה הימנית (מש"ק אחד וחייל אחד) תתקדם מימין לקורבט והחבל בתותחים שמימין. החוליה השמאלית (מש"ק אחד וחייל אחד) תפעל בצורה דומה משמאל. והנה נתקלת החוליה הימנית במשמר. אולם היא מפתיעתו ושובה איתו. החוליות האמצעית והשמאלית מגיעות אל התותחים ה"נטושים" ומחבלות בהם במהירות. את אנשי הצות, הנמצאים במרחק לא רב מן התותחים, שובים עדי מהרה. כמה כלי נשק אבטומטיים נלקחים שלל. בשעה 0430 מסתיימת הפעולה בהצלחה. לפני היציאה לדרך חזרה נשבה חייל גרמני נוסף, אשר התקרב אל הסוללה באין חשד בלבו. אף הלז הופתע כליל, בהתקלו פנים אל פנים באויב.

הפלגה, אשר עליה הוטלה המשימה להשמיד את הסוללה שבמונטאפורו, מצליחה פחות. מפקדה נוכח בשעה 0335 כי לא יעלה בידו לבצע את משימתו, ועל כן הוא דורש להנחית על הסוללה אש ארטילרית. בעת מכת אש זו נפגעים שלושה מחיילי הפלגה עצמה. לאחר שהוטחה מכת האש מצליחים חלקים אחדים של

הפלגה להתקדם עד למרחק של 450 מ' מעמדות האויב, מציבים את הכלים האבטור-
מטיים ומונעים באש את צוטי התותחים מלפעול.

בהתאם רב יותר לתכנית גתרחהשה ההתקפה על סוללת החוף של אנפולה,
שבוצעה באותו יום עצמו. מפקד הפלגה התוקפת קבע בשלב ההכנות (חקר פני-
הקרקע לפי תבליטים, מפות ותצלומי-אוויר) את-תכנית-הקרב הבאה:

1. 4 כיתות-מחץ קלות הורסות את 4 התותחים (8 אנשים בכל אחת). כיתות
אלו מצוידות רק בחומר-נפץ, פגיונות ואקדחים, למען יתקדמו במהירות מבלי
שיתגלו.

2. כיתת-מקלע-קל אחת (10 אנשים, מקלע-קל אחד) מספקת חיפוי-אש
לכיתות-המחץ הקלות.

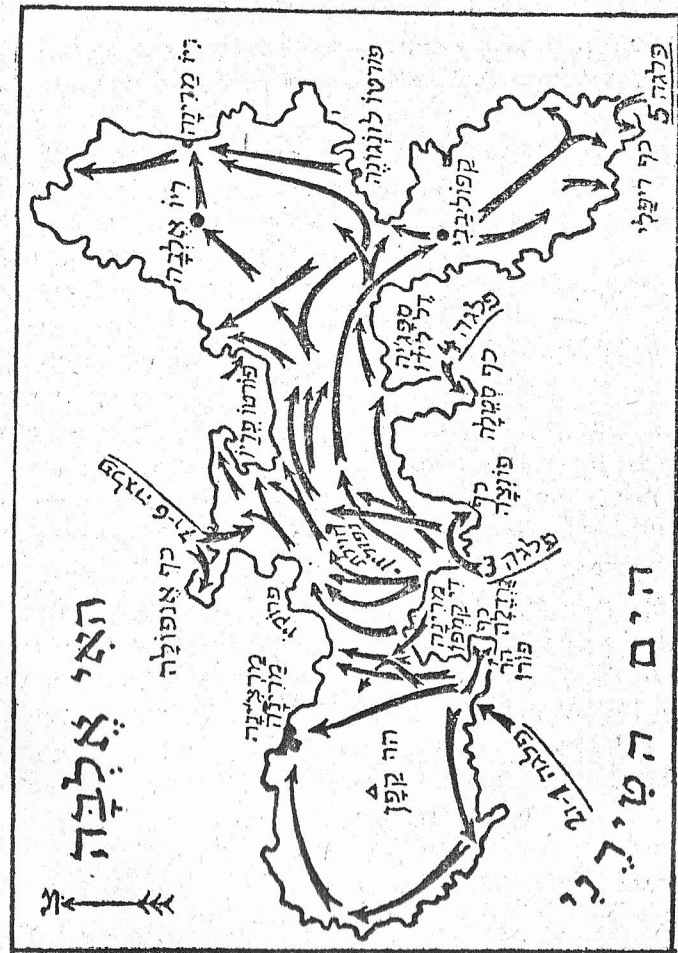
3. כיתת-מחץ נוספת תוקפת בכלי-נשק אבטומטיים את המגורים ומונעת
את הצותות מלהגיע אל התותחים.

4. כיתה אחת עולה-בחוף דרומית יותר ומסלקת מחסום אויב שבציר-
הנסיגה שסומן בשביל היחידות התוקפות.

5. הכיתה האחרונה משמשת עתודה והיא במצב-הכן להתערב בקרב במקום
בו יהיה צורך בכך.

העליה-בחוף וההתארגנות מתנהלות ללא תקלה; מסע-הגישה, בשל ההכרח
בטיפוס, הנו איטי במקצת. בראש צועדות (ומטפסות) ארבע כיתות-המחץ הקלות.
אולם בעת ההתקרבות מוועקים מבפנים האי חייליה של עמדת-הסוללה, והללו, פותחים
באש על השדרה הנמצאת במקום הנמוך משלהם. אף-על-פי-כן עולה בידי כיתות-
המחץ הקדומניות להתקדם עד אל גדר-התיל-הדוקרני ולחתכה במספרי-תיל. כיתת
המקלע-הקל כבר הדביקה את הכיתות שלפניה; דבר בעיתו, שכן כיתות-המחץ
הקלות, הטרודות עדיין בתוך גדר-התיל-הדוקרני, סופגות אש. את חוטי-התיל
האחרונים חותכים תחת חיפוי-אש עצמי, וכיתות-המחץ הקלות מזנקות במירוץ-
הסתערות דרך אלומות-האש של האויב, מגיעים אל התותח הראשון. חייל אחד
מצמיד את מטעני-הנפץ סביב הקנה ומדליק את הפתיל. רק עתה מטיל חייל שני
את רימוני-התבערה שלו מלמעלה אל תוך קנה-התותח. שניהם משתטחים מיד
על הארץ. — מקץ 7 שניות מתחוללת ההתפוצצות. ההתקפה נעה הלאה על אף
אש האויב הגוברת והולכת. כיתת-המחץ הראשונה נאלצת להוציא מכלל פעולה,
באמצעות רימוני-יד, מקלע טורדני במיוחד. את העמדות כובשים אחת-אחת תוך
כדי קרב-מגע מר וקשה. רימוני-היד מוכיחים את ערכם. קור-רוחו ושליטתו של
מפקד כיתת-המקלע מועילים מאוד לתוקפים. הורסים את התותח השני והשלישי.
עם הגיעה אל התותח הרביעי מרגישה חולית-הפיצוץ כי מטעני-הנפץ אבדו בעת
העליה-בחוף.

עתה מודיעה רקיטת-איתות כי לא עלה בידי התוקפים לפרוץ את המחסום
אשר בנתיב-הנסיגה. עדיין שוררת החשכה. מפקדי כיתות-המחץ מחליטים לחזור

בטיפוס, ישר במורד הסלעים. עתה, במשך עוד 30 שעות, נשארים הם בחוף, נתונים מדייפעים-בפעם לאש המרגמות והמקלעים של האויב. אפס, מבצע השמדת הסוללה הוכתר בהצלחה.

ניתוח ולקח

לפני הפעולה יש לסייר את הסוללה סייר-היטב. התוקף חייב להכיר לא רק את מקום-הצבתם המדויק של התותחים, אלא גם את מבנה התותח, את הקליבר שלו, את עובי הקנה ואת אופן חיבור הקנה לכן. לרשותה של התקפה על האי אלבה לא עמדו, בצד הנתונים שהיו מצויים מקודם על מבנה התותחים, אלא תצלומי-אוויר. אך הואיל וההגנה-הנגד-מטוסיית היתה כאן מאוד פעילה, הכרח היה, פרט למקרים מועטים, לבצע צילומים אלה מגובה רב. הרי שרואים אנו כי מתצלומים אלה אפשר היה להעלות ידיעה רבה מאוד.

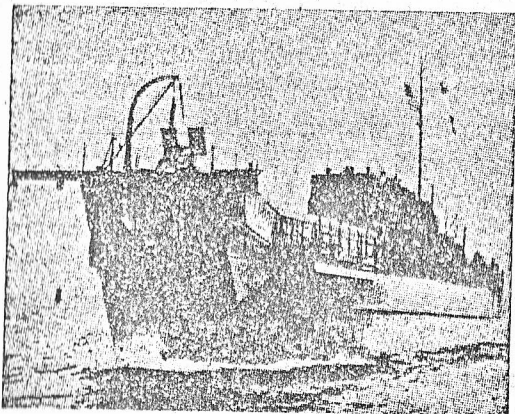
כל תותח הותקף ע"י שני אנשים. כפי שראינו, הצמיד אחד את מטען-הנפץ מסביב לקנה, מעשה טבעת, בקירוב במחצית אורך הקנה. רק כשיש פנאי לסתום את הקנה כליל, איראו מציתים את המטען. בשעת הבעירה נוצרות טמפרטורות הפעולה הבא: פתחו את הבריה, קרבו את מטען-הנפץ ככל האפשר עד אל הצייר-המסובב, סגרו למחצה את הבריה והציתו את המטען. עצמים נוחים מאוד להריסה הם, כמוכח, גם מכשירי-הכיוון, גם בתרמיט⁴ (חומר תבערה) משתמשים לפי כללים דומים. כשמתכוונים להרוס באמצעותו את הקנה, יש להנמיכו ב-5 מעלות, לערך. עתה מכניסים לתוך הקנה עפר או חמר, אחר זאת מכניסים את מטען-התרמיט, על מתקן-ההצתה שלו, ולבסוף מניחים שוב עפר או חמר לפני המטען. אין לסתום את הקנה כליל. איראו מציתים את המטען. בשעת הבעירה נוצרות טמפרטורות גבוהות מאוד המתיכות את מתכת-הקנה. כל זמן שהקנה עודנו מלוכלך שופכים עליו מים. פעולה זו נמשכת כ-10 דקות. אבל מטען-התרמיט עשוי לפעול גם בתא-הבעירה של התותח. דבר המביא לידי התכה הרסנית. מובן שבשעת-מעשה יש צורך לסגל נוהלים אלה בהתאם למסיבות.

ערך רב נודע להפעלתן של כיתות-המקלע-הקל הללו, אשר סיפקו חיפוי-אש. הן נעות בעקבות חוליות-ההריסה הקלות, במרחק מספיק, כדי שלא יועיקו את האויב בטרם-עצ ע"י גשקם הכבד, ויחד עם זאת יוכלו לסייע תכליתית לכיתות-המחץ הקדומניות. אם לא בוצעה הריסת התותחים, באות כיתות-המקלע-הקל ומונעות באש את הצותות מלירות. כלים אבטומטיים ורובים בעלי משקפת-צלף משלימים כאן זה את זה אהרדי.

לבסוף, מארגנים גם חוליות-אבטחה ועתודה — אחת או אחדות — אשר

(1) תרמיט — תערובת של אבקת חמרן ותחמוצת מתכתית, היוצרת, משהוצתה, מתכת כמצב של נוזל, משמש כחומר תבערה בפצצות-תרמיט וברימוני-תרמיט וכן לצירי הלחמה-המעררי.

הפעלתן נקבעת על ידי המסיבות. אורח-קרב זה מקביל עד-מאוד לאורח-פעולתם של גיטות ה"קומנדר" הבריטיים. המסקנות בנוגע להסואת עמדות סוללה, שמירתן ואבטחתן, המתבקשות מכל האמור כאן, אינן אלא מאשרות את הידוע מכבר — ואת שינוי-מחדש של אותו לקח הידוע-מכבר מוטב כי נניח לכל קורא וקורא בעצמו.

פחת-ירגלים — L.C.I.

מדוע המעיטו לירות?

מאת הקול-לויט ג'. ג'וסקאליאן

שימוש מופרז בארטילריה

כמשך השלבים האחרונים של הקרבות בקוריאה, עת נתייצבה החזית, איבדו האמריקאים לא אחת עמדה. משום שלא השתמשו שימוש תכליתי-מלא בנשק הרגלים, ובמיוחד בנשק שטוח-המסלול המיועד לטוח-קרוב. בעוד אש הארטילריה היתה ניתכת שם כגשמי-זעף, היו כלי-הנשק של הרגלים דוממים. התוצאה: משחדר היריב דרך מסכי-האש האמריקאיים, נתקל לעתים קרובות רק בהתנגדות לא-סדורה מצד כלי-הנשק של הרגלים.

מדוע לא הרבו — ולא היטיבו — הרגלים האמריקאיים בקוריאה לירות? הבגלל חומר אימון-בסיסי ראוי לשמו? במקרים בודדים — אולי; אך ספק אם בדרך כלל.

הסיבה העיקרית לעובדה שהרגלי האמריקאי לא ירה די הצורך היא תלותו המופרזת בארטילריה. לפעמים הגיעה תלות-יתר זאת למימדים מגוחכים. לא אחת ביקשו פטרוליי-מארב אמריקאיים, שכבר נמצאו בעמדה, כי תונחת אש ארטילריה על פטרול ירים שאינו חושד בדבר, ושמשפר אנשיו שוה למספר אנשי הפטרול האמריקאי, או קטן ממנו, במקום להמתין עד שיגיע היריב לטוח תכליתי של נשק-קל. פעולה כזאת העמידה תמיד את היריב על המשמר, הסבה לו אבידות אפסיות ולאמיתו של דבר סייעה לו להיחלץ מן המלכודת. ומפקדים אשר מלאו אחר בקשות כאלו לאש ארטילרית, תחת שיעמדו בתוקף על כך שישתמשו הפטרולים בנשק-הרגלים שלהם עצמם שימוש ברת-ועלת, לא היו אלא עושים עצמם שותפים להשקפה השובה-לב, אך המסולפת, כי אכן עשוי התותחן ללחום תחת הרגלי את מלחמתו של הלז.

• הפרוזה בבונקרים

החיילים בחפירות עלולים להפגע במחלה משונה — "בנקרת". יש ומחלה זאת מחלת-מות היא. בלשון הכללות ניתן לומר, כי בקוריאה לא השתמשו האמריקאים שימוש נכון בבונקריי-קרב. מספרם היה רב מדי. לא זו בלבד שכלי-נשק

אבטומטיים מוקמו בבונקריי-קרב, אלא גם רובאים — רובאים שהיו עשויים לסעול באופן תכליתי הרבה יותר מעמדות-אש לסוגיהן השונים (הידועים בשמו-תיחם השונים בתור עמדות-לחימה, "מפריצי-לחימה וכבשי-יריה). עמדות-אש כאלו העניקו שדות-אש ושדות-תצפית טובים יותר, חופש-תנועה רב יותר, ואמצעי-קשר נוחים יותר. יתרונות אלה הוקרבו תמורת הפרשימה לטובה לגבי ההגנה שסיפקו הבונקרים — הפרש אשר במידה רבה היתה שקולה כנגדו העובדה כי הבונקרים הציגו ליריב מטרות בולטות יותר.

למרות מגרעות אלה, קסמו בבונקריי-הקרב לרגלי קסם שנקל להבינו. הם העניקו לו נוחיות יחסית ואשליה של בטחון. כתוצאה מכך, כאשר בא הרגע המכריע של קרב-מקרוב עם היריב, מצא הרגלי לעתים קרובות מדי כי הבונקר שלו לא זו בלבד שאין הוא צור-המגן, כפי שהאמין לפי תומו, אלא שהפך למלכודת — והוא בתוכה.

• אי-הכללת הרובאי בתכנית-האש המתואמות

והיתה סיבה שלישית שבגללה לא השתמש הרגלי בנשקו במלוא האפשרות והיכולת. בעוד שתכנית-האש-המתואמת לגבי הארטילריה, המרגמות והקביים היתה, כרגיל, מפורטת ומדוקדקת, הרי רק לעיתים רחוקות הגיעה עד אל רמת הרגלי הפרט ואיש המקלע-הקל, וקבעה להם גזרות-אש מפורשות. כתוצאה מכך לא ידעו חיילי קו-החזית מהו חלקם הם בתמונת במרשם-האש להגנה על גזרתם שלהם והגזרות הגובלות בהן.

התרופות

מה אפשר ודרוש לעשות בענין חסרונות אלה, כדי שלא יעמדו לנו לשטן בעתיד?

ראשית כל, חייב כל רגלי — ממפקד רגימנט ועד לאחרון הרובאים — להיות נכון, מתוך רצון וערות, לאסור על היריב קרב-מקרוב. ידיעת "סודות" המקצוע אינה מספקת; חייב אתה להוסיף לה את הרצון-לנצח. ודאי כי חייב הרגלי לנצל את הסיוע המוגש לו על ידי כלי-נשק אחרים, אבל חייב הוא לעשות זאת בדבד עם שימוש מכסימלי בכלי-נשקו שלו. בקצרה, הרגלי חייב למצות עד תום את מאמץ-הקרב שלו.

שנית, המפקד חייב לשקול בדקדקנות את ענין השימוש בבונקריי-קרב בהתארגנותו להגנה, בונקרים עלולים לטפח גישה פאסיבית מצד המגן; מכאן שיש להשתמש בהם בצמצום. יש להשתמש בהם בעמדות לכלי-נשק צותיים, שטוחי-מסלול (פרט למקלע-קל), ויש לבנותם ולהסוותם כהלכה. אל-נא יהיו דחוקים וסגורים בבונקרים, כבמכלאה, רובאים ואנשי מקלע-קל. במקום זאת עליהם להשתמש בעמדות-אש, שכן השימוש בעמדות-אש — או בעמדות דומות להן —

כלבים-סיירים

מאת לויט פאול פ. גורמן

מאז העידן הטרום-תרבותי, הפכו בני-האדם את הכלבים לחיות-בית והשתמשו בהם הן כזקליפים, הן לצייד והן לסיירות. הם ניצלו את תבונתם של הכלבים ואת נאמנותם, את חושיהם החדים ואת התוקפנות הפראית הטבועה בהם, לשמירה ול-עזרה במעשי היום-יום שלהם. כיום עשויים בעלי-חיים אלה להיות נשק חזק במלחמה. כשמשתמשים בכלב נכונה, עשוי הוא להיות ידידו הטוב ביותר של הרגלי.

בקיץ 1952, בקוריאה, היתה מחלקת הכלבים-הסיירים של רגי-מנט הרגלים ה-26 מסופחת ל"קור-פוס התשיעי", אשר הגן אז על אזור שמרכזו היה "משולש הבר-

ז", השימוש בצוות הכלבים-הסיירים היה מוגבל לדיביזיה האמריקנית של הקורפוס, כי אותה דיביזיה קיבלה על עצמה תכנית-לימודים רחבה לקציני המודיעין הגזודיים, במטרה ללמדם תפעול כלבים. בתחילת הלימודים נתעוררו קשיים מסוימים, בעיקר משום שהשימוש בכלבים לא היה נכלל בהלכות פטרול ואימוניו, והיה זר לנסיגונם של מרבית אנשי הפטרולים. הרגלים שבכוחות-הלוחמים סירבו להשלים עם רעיון שיתופו של כלב בפטרול.

הוא המאפשר לחייל קו-החזית לשמור על חופש הפעולה ועל רוח-הלחימה הנחוצים להתנגשות-ישירה, ללא היסוס, ביריב, עת מאיים הלז על עמדת ההגנה. לבסוף, על תכנית-האש המתואמת להקיף את כל כלי-הנשק — כולל הרובאי הפרט. את כל דרכי-הגישה העלולים של היריב יש לכסות באש של מספר גדול ככל האפשר של כלי נשק, אל יהיו גזרות-האש המוקצות לנשק-הקל מוגבלות לחזית ולקטעי-השטח הנמצאים ישירות לפני הגזרות בהן מוקמו כלי-נשק אלה — כי אם עליהן להכיל תואי-קרקע סמוכים בכל מקום שלגביו אפשרי הדבר. חיילי קו-החזית רבים-מדי בקוריאה נתפסו לתפקיד של מטתכל סקרן שעזר שעמדה שכנה בקו שלהם היתה מותקפת — תחת שיטלו חלק פעיל בקרב, כנדרש מהם. אילו נקבע להם מראש בתכנון-האש המתואם תפקיד מפורש שיבצעוהו במצב-דברים כזה, כי אז היו הופכים למשתתפים מטי-שכם, ולא למסתכלים וחסרי-אונים. השיגאות שנדונו במאמר זה אינן בבחינת חדשות, אף התרופות להן ידועות. הן פורטו כאן מחדש בתקוה כי התרופות לא תשכחנה, והשיגאות לא תחורבנה.

לקוראי ה"צקלון"

עם הופעת חוברת זו — האחרונה לשנת 1954, ניתנת אפשרות לכרוך את החוברות שהופיעו בשנת 1954 (מס' 10 — מס' 21), מחיר הכריכה 750 פרוטה. מחיר כרך (כולל חוברות) 2,5 ל"י. את החוברות לכריכה יש למסור במנהלת "מערכות", (יפו, שדרות ירושלים 94) או לשלוח לת.ד. 168 ת"א, עד 31 בינואר 1955, ולצרף המחאת דאר מתאימה.

מנהלת "מערכות"

שערנותם עצמם נתרופפה עד כדי תנומה. הכלב, לעומת זאת, ישב במשך שעות על הקרקע הקופאת, בלי לשנות את תנוחתו, והוא דרוך ומצפה, עד שלבסוף תשובותיו, גם מתיחותו רפתה, והוא לא היה ער די-הצורך להבחין בחוליית-הקונים המתקרבת.

בפעם אחרת נשלח פטרול הרחק אל מעבר לקו-ההתנגדות-הראשי, ותפקידו — ללכוד פטרול יריב ולתפוס שבו. הפטרול צויד בכלב, למען יוכל הפטרול למצוא את היריב מבלי סכנת היתקלות במארב. נשבה רוח קלילה אבל רצופה למדי, ומפקד הפטרול דקדק ובחר בנתיב שיאפשר לו להתקדם נגד הרוח. צות-הכלב נקבע נכונה

בפני-הפטרול, והשליטה ושמירת-השקט היו מצוינות. למרות כל אמצעי-זהירות אלה נקלע הפטרול לתוך מארב-יריב שתוכנן כהלכה, ומפקד הפטרול, הכלבן והכלב נהרגו בצרור-האש הראשון. היריב מיקם עצמו בשטח-הנישא שמשני צדי מיצר תלול, דרכו בחר הפטרול לנוע. אף כי נמצא היריב במקום ממנו נשבה הרוח הישר אל הכלב, מנעו, כנראה, שכבות אויר-הלילה הכבד את ריחו מלהגיע אל הכלב. גם כאן גרמה הסתמכות גמורה על הכלב לאי-נקיטת אמצעי-זהירות רגילים. במקרה זה הביאה הסתמכות כזאת לאבדן חיי אדם, אף לא באחד משני המקרים הללו ניתן לומר כי הכלב הוא אשר טעה, בפשטות, בעלי-החיים לא נוצלו נכונה, בכל מלחמה בעתיד ישתמש חיל-הרגלים בכלבים במידה רבה יותר מאשר עד כה, והצורך בידיעת העובדות על הנשק הזה — ולא הכרזות, שמועות או ביטויי-חיבה — יהיה חיוני.

את כלב המלחמה האמריקני משיגים ומאמנים ב"מרחב-העורף" (כלומר — בארצות-הברית). בניגוד לנוהג שהיה קיים בימי מלחמת-העולם השניה, לא ינדבו עוד בעלים פרטיים את בני-טיפוחיהם לשירות זה. עתה נקנים הכלבים ממאורות-נידול, מרבית כלבי המלחמה הם כלבי צאן גרמניים לפי מוצאם, אבל אין צורך שיהיו טהורי-גזע. כלבנים מעדיפים כלבים מגזע מעורב. בדרך כלל מאמנים כלבים לאחד משלושה סוגי-פעולה אלה: שמירה, גישוש, פיטרול.

בכלבי ש מ י ר ה משתמשים כוחות-האבטחה של מתקני מרחב עורקי האספקה — מחסנים, מצבורים ומכלאות שבויים — כאמצעי לגילוי נוכחותם של אנשים בלתי-רצויים ולסילוק אורחים בלתי-קרואים, באופן שאינו גורר סיבוכים. העסקתם של כלבים אחדים מגדילה באופן ניכר אף את תכליתיותו של כוח-משמר קטן. באזורים בהם נפוצה הבזוזה, אף ע"י אוכלוסיה מקומית ידידותית, אין תחליף לכלבים. כלבים אלה הנם רעשניים, אימתניים ומאומנים להיענות רק לפקודות המילוליות של הנוהג בהם. מכאן שאין בכלבים אלה תועלת בחזית.

בכלבי ג י ש ו ש משתמשים לציד-של-גמלטים באופן הדומה לשימוש בכלבי-הדם. יחידות רגלים המוקצות לדיכוי כוחות-גריליה ימצאו כי הכלבים הללו יקרים מפז. לעתים קרובות הם האמצעי היחיד לעיקוב אחר פושטים עד למחבואם. יחידות-רגלים בחזית יכולות לנקוט אמצעים נגד אויב המשתמש ב"חוצי-קוים",

היה, למשל, חשש רב כי הכלבים ירדפו אחרי חיות, ירתעו מפני פגזים העוברים ביעף, או ינבחו וייללו נוכח האויב. אולם התנהגותם העקבית והעניינית של הכלבים במספר פטרולים ראשונים שלהם, שמה קץ לפקפוקים אלה וזיכתה אותם במיטב המוניטין הקרביים.

ברם, הפרזות, שעשו לעצמן כנפיים, סירסו כעבור זמן לא רב את שמם הטוב. אנשים החלו להאמין כי הכלבים מסוגלים לגלות ללא טעות את הסינים והצפון-קוריאנים על פי ריח מיוחד הנודף מהם. לפי השמועה פחד היריב פחד-מות מפני כלבי האמריקנים, והיה נזהר במיוחד, איפוא, מפני כל פטרול אמריקני שנודע עליו כי הוא משתמש בהם. סיפורים דמיוניים על מעללי תבונה ותקיפה-פראית של הכלבים נוספו לרפורטואר ה"ציסבאטים" של כל תור-לאכילה. סיפורים אלה, ואמונות טפלות בדומה להם, גרמו לזרם בקשות לכלבים מצד אנשים הצפויים לפטרול. הופעתו של כלב בחזית, לפני יציאתו של פטרול, רוממה בדרך-כלל את רוח החיילים והם נראו כשואבים בטחון ועידוד חדשים מנוכחותו של הכלב.

הפרזה זו ביכולתם של כלבי-מלחמה היתה מוטעית לא פחות מחוסר האמון שקדם לה. שתי תפיסות מוטעות אלו נבעו מתוך חוסר ידיעות מוסמכות, שלא היה בכוחם של הנחיות מטעם הדיכוי והמפגני-הדרכה להשלימו. פטרול אחר פטרול יצא מן הקו קדימה כשמפקד הפטרול ואנשיו סומכים אך על ה"נשק" הזה ששמו "כלב-מלחמה", וכשהם מפקידים בו את כל בטחונם. במקרים אחדים, כמוכן, הספיקה הידיעה המועטת שהיתה בידיהם, ואכן, לפעמים התרו הכלבים בפטרולים שאויב לפניהם. במקרים אלה מילא, בודאי, צות-הכלב את תפקידו למרות הפטרול, שכן כרגיל לא היו הכלבים מנוצלים נכונה והתוצאות היו מזיקות ולעתים גורליות. שתי דוגמאות של ניצול גרוע כזה הן אופייניות למה שקרה, או עלול היה בהחלט לקרות, ברוב הפטרולים אשר העסיקו כלבים.

פטרול-מארב, בלויית-סיירים, תפס עמדה כ-400 מטר מקו-ההתנגדות-הראשי, בסמכו על הכלב כי יזהירו בעת התקרבות האויב. לאחר ששהה הפטרול בעמדה כ-6 שעות, חדל מלפעול הן הקשר הטלפוני והן הקשר האלחוטי. אחד מקציני הפלוגה נע בראש פטרול קטן לעבר המארב במתחו קו-טלפון אחר. כאשר הגיע הפטרול לקרבת המארב, הרים הקצין את נשקו מעל לראשו והתקדם לאורך השביל שנקבע-מראש כנתיב הגישה לפטרולים אמריקניים. כשהתקרב עד שיכול היה להבחין באנשי המארב, הוכה בתמהון, ובראותו כי הם שרועים כשפניהם אל הקרקע.

בחששו שעלול הוא ליפול למלכודת שטמן האויב, הוסיף להתקרב בזהירות ואז גילה כי כל האבטחה האחורית של המארב ישנה. הוא עבר את כל עמדת-המארב כולה בלי שיעצרו איש. מפקד המארב, שישב על-יד הכלב, הופתע כל-כך, מבואו של הקצין, שנתמלטה צעקה מפיו. סיוור במתחם-המארב גילה כי רק חמישה מתוך ששה-עשר אנשי המארב היו ערים. רוב האנשים סמכו על הכלב במדה כזאת.

בהפעילן מיד כלבי גישוש מן הגקודה בה נתגלו סימני הציהה. אולם כלבי-גישוש אינם מאומנים לשמירת השקט ולעקביות המאפשרות להשתמש בכלבים בשטחים שלפני הקיום שלנו, ולכן משתמש בהם הרגלי הקרבי אך לעתים רחוקות.

כלבו הוא "כלב-הסיירים הרגלי". בעלי-חיים אלה מצטיינים בדרך-כלל בחיצוניותם הגאה ותבונתם של כלבי-הצאן הגרמניים והם מאומנים בתכלית השלמות עד שכמעט לא ייאמן הדבר, כי יסופר. כל אחד מהם עובד רק עם בעלים אחד ונשמע רק לו. הבעלים הוא בדרך-כלל חייל צעיר המדבר בנחת. סבלני, כשיר, אשר בילה כמעט את כל תקופת אימוניו ולחימתו בחברת כלבו.

שניהם מהווים צות המעורר כבוד והערצה בקרב החיילים בחזית: זיה גדולה, אפורה, הפוסעת אנה ואנה כארי כלוא, מוחזקת בעוז ע"י חייל רגלי שקט וכשיר-למראה. אחד מתפקידיו הקשים של הכלבן הוא לשכנע את החיילים כי כלבו יגמול בחיבה לגילויי רצונם הטוב כל עוד הוא, הכלבן, נוכח. בהסכמת הכלבן ובנוכחותו, מותר להתקרב אל הכלב וללטפו בהירות שאינה גדולה מזו שעשוי לתבוע כלב-שעששועים ביתי. היות והוא אומן לתקוף זרים, יתנפל כלב-סיירים ללא-היסוס על חייל אשר את פניו ליקק אך לפני רגע. בהיעדר הכלבן יש להקפיד הקפדה חמורה שיניחו את כלב-הסיירים לנפשו, ובל יתקרבו אליו אף אלה אשר הירבו לפעול עמו. בכל זאת, למותר, להוסיף, כלב כזה הוא תוספת ברוכה לכל פטרול. הופעת הכלב והכלבן משרה אוריה הוליבודית על שגרת ההלכות לפטרול. ואף החיילים הותיקים והמנוסים ביותר נתפסים לה. לפני קבלת ההוראות הסופיות יצטדד הכלבן עם מפקד הפטרול ויחזור עמו במתינות על הקיום הכלליים של השימוש הנאות בצות-הכלב. בקוריאה, רק לעתים רחוקות הגיע צות-הכלב ליחידה בהקדם של יותר מאשר שעות ספורות לפני מועד יציאת הפטרול, וההוראות הסופיות ניתנו לא-אחת בחפזון.

בדרך-כלל ההוראה היחידה הנוגעת לצות-הכלב, שנמסרה לפטרול, היתה הפקודה הדרמטית לירות בכלב במקרה ויפגע הכלבן. אפילו כאשר נמסרות ההוראות בצורה רעה כל-כך, יצא הפטרול לדרכו מלווה הרגשה כי חושי הכלב נפרשים סביבו כחומת-מגן. במקרה כזה יגן הכלב על בעליו שנפל, ולא ירשה לאיזה אדם שהוא לגשת אליו.

נכון הדבר כי סומך כלב-הסיירים על חושיו החזים, אך, בניגוד לדוחות רבים, אין הוא מסוגל לזהות בחוש-הריח שלו סינים, צפון-קוריאנים או בני עמים אחרים לפי ריחם; לדידו כל האנשים דומים. נכון לומר שהוא סומך הן על חוש-הריח והן על השמיעה כי יגלו לו את נוכחותם של אנשים זרים והוא מאומן להודיע לכלבן את גילוייו. ע"י מתן אות של "מצב כוננות". צורת "אות הכוננות" שונה אצל כל כלב וכלב. רק הכלבן האישי של הכלב יודע לפרש את מלוא משמעותן של פעולות הכלב, העלולות להתבטא בצורות שונות: החל בעמידה מאובנת כרוגמת הכלב-המכוון (Pointer), וכלה בהתרגשות גוברת, רעד או מתיחת הרצועה. לאחר

נסיון רב יכול הכלבן לקבוע לפי התנהגותו של הכלב באיזה צד נמצאים הזרים, האם הם ניחים או נעים, ולאיזה כיוון הם נעים. בהיותו מנוסה-קרוב עשוי הוא לקבוע את מידת קרבתו של האויב. עצמתו וכונותיו; אין ידיעות הדרושות מסופקת בשלמותן ע"י הכלב, העלול להתרגש באותה מידה עצמה מנוכחותם של 10 חיילי האויב במרחק 50 מטרים כמוכחותם של 200 חיילי אויב במרחק 300 מטרים.

לגבי הכלב בפטרול כל אדם, פרט לאנשים שחושיו התרגלו אליהם, הנו בבחינת זר או אויב. היות ודרוש לו זמן מסוים כדי להכיר את ריחם של שאר משתתפי הפטרול, יש לאפשר לו לשהות ביניהם זמן רב ככל האפשר לפני יציאתם לפטרול. לאחר התווה דרושות לכלב דקות ספורות להתרגל לקולות אשר הפטרול עצמן משמיע תוך כדי תנועתו; אך לאחר כמה "אותות כוננות", וארגעות מצד הכלבן, יתרגש הכלב מחמת ריחות וצלילים, אשר מקורב הוא מותן לפטרול, ואף בהיותו מרוגש ביותר, רעש לא יקים.

בהיותו מאומן להיענות לאותות-נגיעה וללחישות בלתי-נשמעות, יבצע הכלב כל פקודה לשבת, או לשכב, להתאבק, לזחול, לתקוף — בלי שיפלוט אפילו בת-קול, יתר על כן, אימוניו סיגלוהו להמלת-הקרב — שריקת פגזים, אש מקלעים, התפוצצויות, וכן לזיקוקים: כדורים נותבים, רקיטות וכו'.

בהתרכוזת גדולה פי כמה וכמה מהתרכוזתם של חבריו בני-האדם מכון הוא את כל חושיו למשימתו. בתנאים נוחים הוא מסוגל לפעול בתכליתיות עד למרחק של 500—450 מטרים. תכנון הפטרול וביצועו המוצלח תובעים הבנה מלאה של השפעת תנאי קרקע, מזג אוויר ומצב-הקרב על תכליתיות חוש-הריח והשמיעה של הכלב. לאור היום מסוגל אדם לראות טוב יותר ולמרחק גדול יותר מאשר הכלב וכן לנצל יותר טוב ממנו את שאר חושיו. משום כך, אלא אם כן המדובר במקומות בהם מגבילה הצמחיה את הראות במידה בלתי רגילה, אין הגיון בשימוש בכלב בפטרול יום, כשם שאין הגיון בשימושיים בהתקני קרניים אינפרה-אדומות.

הכלב הוא נשק-לילה, שנועד לגלות בחשכה את נוכחותו של כל אדם וך שאינו נמנה על אנשי הפטרול שלו, על-ידי שימוש באוזניו וחטמו המפותחים להפליא. שמיעתו של הכלב רגישה הרבה יותר משמיעתם של בני-אדם, אבל למירע-המזל אין לסמוך עליה כליל בקרב. שאון-הקרב והרוח מחבלים בתכליתיותה, מכיון שהם גורמים לעמעום קולות ממקורות אחרים. אויב פיקח לעולם ינצל את קולות הפגזים העוברים ביעף, המטוסים, היריות הרחוקות, רשרוש הענפים ברוח, לשם חיפוי על תנועותיו. מכל מקום, אם האויב הנו מלבד זאת מנוסה-לחימה, לא יקים אלא רעש קל שבקלים.

חשובה יותר מכל השקולים הללו היא העובדה כי הפטרול נאלץ תמיד להתגבר על האיום שבמארב-האויב אשר אינו נע ואינו משמיע קול. בגלל סכנת זאת חייב מפקד הפטרול לנהל את התקדמותו כאילו סומך הוא אך ורק על חוש הריח

של הכלב, ולהחליט החלטות זהירות, מבוססות על הערכה של אפשרויותיו ומגבלותיו כאחד.

כדי לאפשר לכלב לנצל את חושי-הריח שלו בתכליתיות, יש להוליכו הישר בנתיב האויר הנע מן האויב אליו. אנשינו שלנו הנמצאים בין הכלב לבין טרפו מחבלים במידה ניכרת בתכליתיותו, במלאם את האויר בריחותיהם שלהם. התפוכות זרמי האויר גורמות אף הן קשיים מסוימים. היות ובדרך כלל נוטה האויר לנוע בשכבות בגבהים מסוימים — והדבר נכון במיוחד לגבי אויר-הלילה ספוגי-הטל — עלולים ריחות האויב, שמקומו גבוה ממקום הכלב, שלא להגיע אליו כלל, אף כי כיוון הרוח הוא הכיוון הרצוי. תמורות בכיוון משבי-רוח עלולות אף הן לבלבל את הכלב. פני-קרקע הרריים, כשל קוריאה, כופים בדרך כלל על הכלב עבודה בתנאי רוב המגרעות הללו, ומצמצמים את מידת מהימנותו הן כאמצעי-אבטחה והן כמקור-מודיעין קרבי.

מגבלה נוספת של הכלב היא התעייפותו. לפני כל פטרול מעבירים אותו אימון-תחזורת המביאו לידי מתח-ציפיה גבוה. בהיותו מלפני הקוים פועל הוא באורח נמרץ עד כדי כך, שחושיו עשויים להתקוות אם המשימה מתמשכת זמן רב מדי, או אם הוא נאלץ לפעול בתנאים המוריים של מזג-אויר. כעבור חמש עד שמונה שעות, בהתאם לתכונותיו של כל כלב וכלב, הוא מתעייף, ערגותו פוחתת בבת-אחת, וכמו כשהמדובר בחייל מתנמנם, אין עוד לטמוך עליו שישא בנטל המאמץ הרגיל שלו. מובן מאליו כי יכולתם ומגבלותיהם של הכלבים ישפיעו על קביעת המשימה והנתיב של הפטרולים אליהם הם סופחו. בקוריאה נוצלו צותי-כלבים לשתי מטרות עיקריות: מארבים ומישושי-חדירה. פטרול-המארב היה כוח ניח פרוס במגמה להטמין פח לכות-יריב. הכלב היה מנוצל למסירת אזהרה על התקרבותו של היריב או כאבטחה מפני נסיון יריב לכתר את המארב — דבר שלא היה נדיר.

כרגיל מוקם סוג זה של פטרול גם כאבטחה לקו-התנגדות-הראשי, ולתפקידו זה היתה חשיבות שאינה פחותה מחשיבות תפקידו העיקרי, השימוש בכלבים הגביר את תכליתיותו של הפטרול בשני תפקידיו גם יחד. אף באותם לילות נדירים הסרי-רוחות, היו אוזני הכלב לתועלת רבה, היות וחיילי המארב לא נעו ולא זעו, וכתוצאה מכך לא הקימו שום רעש. ועמדתו המקובלת של צותי-הכלב היתה או בקצה-המתחם הפונה אל הכיוון ממנו נושבת הרוח או בחודה של כנף מבנה ה-v הפונה אל כיוון משבי-הרוח.

פטרולי מישושי-חדירה בקוריאה כונו במכלול שמות — לכל רגימנט היה שם משלו. בדרך כלל הם היו חוזרים עמוק לתוך שטח ההפקר, או אל מאחורי עמדות-תצפית של קו-ההתנגדות של היריב, כשעליהם לבצע משימות שונות. צותי-הכלב שימש בעיקר כאבטחה בעת התנועה, אך לעתים תכופות הפך הכלב למפתח להצלחת הפעולה. לדוגמא: גדוד אחד שלה פטרול לאורך נתיב משוער של פטרולי היריב, ומשימתו ללכוד פטרול יריב ולתפוס שבו? הפטרול יתקדם

עד שהכלב ירגיש ביריב. אם ינוע היריב לקראת הפטרול — יתפרס הפטרול למארב. אם ינוע היריב מן הפטרול והלאה — יתאמץ הפטרול לעמוד בדרכו. אם יימצא היריב במצב סטטי — יתאמץ הפטרול לכתרו. צותי-הכלב ישמש החוד בעת שימצא הפטרול בתנועה.

מפקד הפטרול חייב להביא בחישוביו "שומר ראש" לכלבן אשר אינו יכול לשלוט כראוי בכלבו ולירות בנשקו בעת ובעונה אחת. הוספת אדם זה תהפוך את החוד, וגם את הקשר, למסורבל יותר. בכל מקרה על הפטרול להיות מצויד בתכנית, שערך עליה חזרות, להתפרסות מול פני היריב, על התכנית לכלול נסיגת צותי-הכלב למקום מאובטח, או כוח-אבטחה לצותי-הכלב, משניתן אות הכוננות ע"י הדבר, מן החוד, ולהשתמש במקומו באבטחה-קדומנית רגילה.

מאמנים כלבים-סיירים לתקוף את טרפם. הציפיה המתוחה המביאה לערנות של הכלב בפטרול נוצרת ע"י כך שמטפחים בו תקוה כי לבסוף יינעץ את שגנו בכל מי שישגלה. על כן, משבא הכלב למצב כוננות, משנדע לו היכן נמצא טרפו, קשה מאוד לרסנו. במקרה שהפטרול מוצא לנחוך להתקדם לעבר האויב ולבצע את משימתו ימתח הכלב את הרצועה ללא הרף. בקוריאה, ב-1950, אירע שכלבן אשר משקלו היה כ-70 קילוגרמים, נגרר ממש דרך סבך-השיחים לעמדת-תצפית של היריב ע"י 50 קילוגרמים משולהבים ומטרפים-ללחימה של כלב. אפילו כאשר מסוגלים הכלבנים להתגבר על התלהבות כזאת, אין לצפות כי הכלבים יפעלו מתונות בהתקרבת ליריב, והפטרול עלול או לסכנה.

שיתוף הכלב בפטרול נע דורש ממפקד הפטרול השגחה מתמדת, שלא ייקרא הכלב לבצע דברים שאינם בגדר יכולתו. הפיקוד על פטרול כזה הוא תפקיד קשה אפילו לגבי מפקד-פטרול מנוסה. ודאי שאין זה סוג הפטרול שקצין-מודיעין בלתי-מנוסה יטיל על פטרולים בלתי-מנוסים לבצעו. אם אין אפשרות לבצע חזרות ואימונים לפני היציאה לפטרול, מוטב להשתמש בכלבים בפטרולים גיחים, בהם משוכללים מפקד הפטרול ואנשיו את שליטתם ב"נשק" זה.

על מפקד הפטרול לדעת כי בדומה להתקן-הראיה בעזרת קרניים אינפרה-אדומות, אין הכלב אלא אמצעי-אבטחה נוסף בלילה. עליו לדעת כי הסכנה הכבדה צפויה לו ולפטרול לא ממה שהכלב מגלה, כי אם ממה שהוא אינו מגלה. יתכן מאוד כי העובדה שהכלב אינו נותן כל סימן במצב מסוים, תהיה הנתון היחיד לפיו יהיה עליו לפעול. עליו להביא בחשבון מראש ולדעת מצבים, בהם תנאי קרקע, הרוח, או גורמים אחרים, מפחיתים את מהימנותו של הכלב, ואז עליו לדעת לנקוט, ללא היסוס, את שיטות האבטחה הרגילות שלו.

קצין-המודיעין חייב לנקוט אפשרויות-משנה רבות כלי-אימת שהוא מתכנן פטרולים בהם ישותפו כלבים. תכניות אשי-הסיוע, וסימון נתיב הפטרול בשביל האיטילריה, תביאנה בחשבון את ההטיות הבלתי-נמנעות מחמת השינויים בכיווני-

מדף הספרים

כללי

חרות. פטרולים הפועלים באותו זמן ובאותו שטח או בשטח סמוך, חייבים להביא בחשבון בשעת ארגונם שינויים, הן בלוח-הזמנים והן בנתיב, של כל הפטרולים המשתמשים בכלבים.

תכניות ניצול הכלב בפטרול, ציר התנועה, המשימה והסיוע לפטרול — כל אלה מושפעים מתכונותיו של הכלב, ועל כן יש לקבעם רק לאחר הערכה מדוקדקת של מגבלותיו של בעלי-החיים. עצתו של הכלב, או של אדם אחר מיחידת הכלבים, עלולה להיות לעזר רב לקצין-המודיעין. מכל מקום, חייב הכלב לעזור למפקד הפטרול בעיבוד פרטי התכנית. כן חייב הכלב להיות נוכח בעת מסירת דו"ח הביצוע. לפעמים אפשר ללמוד הרבה על עמדות האויב ותנועתו על-פי התנתגותו של הכלב בנקודות שונות לאורכו של נתיב הפטרול.

פטרול אשר תכניתו עובדה ע"י קצין-מודיעין מוכשר, ואשר התאמן וערך חזרות לפני יציאתו, ובראשו עומד מפקד ערני, ולו צות-כלב טוב, יכול לנוע בבטחון רב אף בשטח-הפקד שהוא שדה-מריבה מועד של שני הצדדים היריבים. ניצולו זוהיר של הכלב ודו"ח-ביצוע וניתוחים יסודיים של הפעולה ע"י אנשי הפטרול, בכוחם לספק ידיעות-קרב אשר אין שום אפשרות להשיגן בדרך אחרת. יהיה ערכם של כלבים רב כאשר יהיה, ברור כי הסיפורים על הפטרולים אשר העמיקו לחזור ונעו ביתר מהירות בתוך שטח האויב, בסיכון מועט לחיי אנשיהם, כאשר שימשו להם כחוד כלבים — אינם אלא הבלים. ההיפך הוא נכון: פטרול המלווה ע"י כלב מותר לעתים תכופות על מהירות התקדמותו ועל עומק חדירתו, למען יתר בטחון (תמיד קיימת, כמובן, האפשרות שיקום מצב אידיאלי, בו הפטרול חוצה בקו ישך שטח מישורי ורוח נוחה נושבת אל פניו הן בדרכו הלוך ותן בדרכו חזור). שימוש נאות של כלב מוציא למעשה מכלל האפשרות הפתעות מצד האויב, אבל הנסיון שנרכש בקוריאה אינו מאפשר הערכה מדויקת של השפעת אבטחה זו על הקטנת מספר האבידות.

בזכרנו כי קוריאה אינה מצטיינת בתנאים נוחים לניצולם הטוב ביותר של כלבים, ברור הדבר כי כלבים-סיירים עשויים לתרום תרומה חשובה לפטרולים בעתיד, בתנאי שחיל-הרגלים ילמד עתה להשתמש נכונה ב"נשקו" זה. בצד הרובה, עשוי הכלב להיות הטוב בחבריו של הרגלי הלוחם.

LIDDEL HART, CAPTAIN B. H.: Strategy. Indirect Approach. Faber & Faber, 25 s. net., 400 pp., maps.

מתדורה מתוקנת של ספר שנשא לפניו שמות אחדים: „המערכות המכריעות בדברי הימים“ (1929), „אסטרטגיה של הגישה הבלתי-ישירה“ (1941 ו-1946), „הדרך לנצח במלחמות“ (1943). לחמת-ההפרות הסטאטית של מלחח"ע ה-1, השאיפה-לניידות שנסתמנה בין שתי מלחמות העולם, אופיים הנייד של מסעי-מלחמה של מלחח"ע ה-2, החידושים בושק (הטנק) ובאורח-מעש, המבצעים הבלתי-שגרתיים, העזת המפקדים — כל אלה ומיוצא בהם מתוארים בעט-אמן ובאופן הממריץ מחשבה ויכוח. בספר שני נספחים רבי ענין: א. האסטרטגיה של הגישה הבלתי-ישירה בצפון-אפריקה, מאת המיור-גנרל אריק דורמאן-סמית, וב. ניתוח אסטרטגי של מלחמת ישראל-ערב 1948-49, מאת הגנרל יואל ידין.

BUCKLEY, CHRISTOPHER: Five Ventures. Iraq — Syria — Persia — Madagascar — Dodecanese, Her Majesty's Stationery Office, 10s. 6d. net.

הששי בסדרת ספרי-ההיסטוריה-הצבאית העממיים העוסקים במלחמת-העולם ה-2.

SANGER, RICHARD: The Arabian Peninsula, Cornell University Press, 1954, Ithaca, N. Y., 304 pp., maps, bibl., index. \$ 5.00.

ספר חדש בשדה ידיעת-ערב, השם את הדגש בעיקר בהתפתחות האחרונה שחלה בחצי האי ערב, עקב ראשית חדירת התרבות והטכניקה המערביות לחוכו.

VEALE, F. J. P.: Advance to Barbarism, C. C. Nelson Publishing Co., 1953, 305 pp., \$ 5.00.

המחבר סוקר את התפתחות המלחמה למן ימיקדם ועד למלחמות-ההשמדה של המאה ה-20, הנאורה-כביכול, קטיגוריה רבת-רושם על העולם המערבי הנתפש לדרכיה של מלחמת-השמד טוטאלית.

CATTON, BRUCE: U. S. Grant and the American Military Tradition, Little Brown and Co., 1954, 200 pp., index \$ 3.00.

דמותו ופועלו של הגנרל האמריקני הנודע, על רקע הניתוח האסטרטגי של מלחמת-האזרחים של ארה"ב.

MANNERHEIM: The Memoirs of Marshal Mannerheim (English translation), E. P. Dutton & Co., New York, 1954, 540 pp., \$ 6.75

ספר זכרונות של הבארון מאנרהיים, ראש-המטה של צבא פינלנד ודמות מדינית בולטת בעשרות השנים האחרונות של תולדות ארצו. בין השאר מתוארים בספר שלבי העליה הראשונים של מאנדהיים, שעה ששירת בצבא הרוסי הצארי, מלחמת השחרור הפינית ב-1918, הצמיחה המדינית והצבאית של הארץ, ופרשת מלחמת פינלנד-רוסיה על לקהיה.

צקלון

לקט תרגומים

מפתח לשנת 1954 (חוברות 10—21)

תכלית מפתח זה לספק לקורא המעוניין בנושא מסוים את כל החומר המצוי ב"צקלון" כרך ב' על נושא זה. לפיכך ערוך המפתח לפי א"ב של ענפי ידיעה; מקצועות ובני-מקצועות. ציונו של המאמר חוזר ומופיע בכל אותם ערכים אשר תוכנו נגע בהם נגיעה של ממש. במאמרים הנוגעים חלקית בנושא מסוים, צוין מספר העמוד הנוגע בנשא, בסוגריים, ליד מספר החוברת. מפתח זה הנו המשך למפתח "צקלון" כרך א' (חוברות 1—9).

אבטחה

— פטרול לאבטחת ההתפרסות בלילה — המיור ג. לאנס — 19.

— כלבים-סירים — הלויס' פ. פ. גורמאן — 21.

אזורים

— מבצעי לילה וחשיכה — הגני ג. בלומנטריס — 10 (עמ' 11).

— מלחמת-התגוננות — כיצד? — הגני-לויס' ד. קודר — 10 (עמ' 19).

— גשק המטוס — מפקד-כנף י. ה. לסיף — 10.

— המשיטה מן השמים — ב. א. סויאר — 12/13.

— עצמת-האוויר במלחמה — הקול-לויס' נ. היוםאיון — 14.

— האמצאה כגורם במלחמה — הבריג' ס. א. ל. בראונלוא — 19 (עמ' 31).

אופניים

— מבצעי לילה וחשיכה — הגני ג. בלומנטריס — 10.

אחזקה

— אימון גייסות למבצעים בעונות גשומות — הקול-לויס' נ. א. מאליק — 18.

אימליה

— האיש נושא-הרובה — ל. מונטרוס — 17.

— התנפלות-פתע על עמדות-סוללה — הקול-לויס' פון דאשוואנדאן — 21.

(זכן ראה "סיציליה")

אלבון

— התנפלות-פתע על עמדות-סוללה — הקול-לויס' פון דאשוואנדאן — 21.

אבוון צבאי

— מבצעי לילה וחשיכה — הגני ג. בלומנטריס — 10.

— כיצד נעצרה דיביויה? — הקול-לויס' א. פ. סויפט — 12/13.

— על שוממה נעצה דיבזיה? — הקולילויט' א. פ. סופט — 12/13.
 — אימונו של צבא אורחים — הסופר הצבאי של הטיימס — 12/13.
 — מחשבות על הכשרת משיק — הלוויט' פ. אלמאן — 12/13.
 — אל לויטננט צעיר בחיל-רגלים — הלוויט' ג. ואילמאן — 12/13.
 — תשובתו של לויטננט-רגלים צעיר בצבא מילואים מיליציוני — הלוויט' ד. ריגד — 12/13.
 — לבעיית השתלמותם של קציני חי"ר צעירים — הקפ' האנט שטוט — 12/13.
 — לסוגיית אימון הגייסות להגנה — הקול' א. ארנסט — 17.
 — אש ותנועה בשילובן — הקולילויט' ו. יעקובלב — 17.
 — צעידת-חיילים — נשק — הגני' לויט' ל. ק. טראסקוט — 18.
 — אימון גייסות למבצעים בעונות גשומות — הקולילויט' נ. א. מאליק — 18.
 — הכשרת סירימ-צופים — מיו"ר-הגברדיה א. פיטטיקו — 10.
 — מעמד המשקיים בצבא המיליציוני — כימי שלום ובימי מלחמה, — הקולילויט' ה. 119
 מוראלט — 20.
אסטרונומיה
 — מלחמת-התגוננות — כיצד? — הגני' לויט' ד. קודר — 10.
 — על עיקרי האסטרונומיה לפי לידל-הארט — הגני' מיו"ר א. ואנטי — 11.
 — עצמת-אוויר במלחמה — הקולילויט' היומאיון — 14.
 — האיש נושא-הרובה — ל. מונטרוס — 17.
 — לסוגיית אימון הגייסות להגנה — הקול' א. ארנסט — 17.
אספקה
 — כוח צבאי מאוחד — אות לכושר-מגן מלוכה, — הקולילויט' י. א. מתיוס — 10.
 — משמעת בחזית — הקולילויט' ו. ד. אקהוט — 16.
ארנון-האמנה-האטלנטית
 — צבא-עתודה — וכוונותיו למלחמה, — 12/13.
ארנון צבאי
 — כוח צבאי מאוחד — אות לכושר-מגן מלוכה, — הקולילויט' י. א. מתיוס — 10.
 — יחידות-חירום — הקפ' ה. ד. טרויטש — 11.
 — כיצד נלמד משיאותינו? — הקול' פ. ט. מולדראן — 12/13.
 — אימונו של צבא אורחים — הסופר-הצבאי של הטיימס — 12/13.
 — המשמר-הלאומי האמריקאי — הלוויט' ר. בראטיסמית — 12/13.
 — צבא-עתודה — וכוונותיו למלחמה, — הסופר-הצבאי של הטיימס — 12/13.
 — האיש נושא-הרובה — לין מונטרוס — 17.
 — הלהבירים במרכז פלוגת המחץ — הקפ' ב. בוטיקופר — 19.
ארצות-הברית (צבא)
 — כוח צבאי מאוחד — אות לכושר-מגן מלוכה, — הקולילויט' י. א. מתיוס — 10.
 — המשמר-הלאומי האמריקאי — הלוויט' ט. בראטיסמית — 12/13.
 — גייסות-מגן — ובלי פשיטת-רגל כלכלית, — הקול' צ. ג. טטיבנסון — 15.
 — מסורת-צבאית ורוח-גייסות — הגני' בריג' פ. מ. רובינאט — 16.
 — בין טנקים לרגלים — הקפ' פ. אי. טונדדס — 16.
 — התקפה דרך הפשפש-האחורי — הלוויט' ו. סטוקברידג' — 16.
 — האיש נושא-הרובה — ל. מונטרוס — 17.
 — צעידת-חיילים — נשק — הגני' לויט' ל. ק. טראסקוט — 18.

— „הסתנות“ — הקולילויט' י. ט. קולמאן — 21.
 — כלבים-שיירים — הלוויט' פ. פ. גורמאן — 21.
 (וכן ראה „קוריאה“).
אתות
 — מלקחו של מפקד ותיק — הקפ' ג. סי. יוט — 11 (עמ' 22, 25).
 — ניהול-ישיטה בקרב פלוגה — הקולילויט' ו. יעקובלב — 17.
 — קרב לילה על רכס רחאיטאט — הגני' מיו"ר טר. ה. ס. קפנברג — 21.
ברזים
 — קצין בריטי ב„לגיון הערבי“ — ורשמיו, — הקולילויט' ג. ד. לאנט — 14.
בחלת קרב
 — בהלה בקרב — הקפ' י. ל. גונאבה — 15.
בטחון
 — שים לב! — מרגלים... — 10.
 — מלאכת קצין-הבטחון ביחידה — 11.
בצורים
 — קרב-הגנה בערים וישובים — א. בוכנד וא. הקנד — 16.
 — לסוגיית אמון-הגייסות להגנה — הקול' א. ארנסט — 17 (עמ' 29).
 — מדוע המעיטו לירות — הקולילויט' ג. גוסקאליאן — 21.
בקורת ספר ובליוגרפיה
 — מדף ספרים — 10; 11; 12; 13; 14; 15; 16; 17; 18; 20; 21.
ברימניה (צבא)
 — אמונו של צבא אורחים — הסופר-הצבאי של הטיימס — 12/13.
 — צבא-עתודה — וכוונותיו למלחמה, — הסופר-הצבאי של הטיימס — 12/13.
 — גיסות-מגן — ובלי פשיטת-רגל כלכלית — הקול' צ. ג. טטיבנסון — 15.
 — ערמת-מלחמה — המיו"ר ד. ד. דאלגליש — 16.
 — האיש נושא-הרובה — ל. מונטרוס — 17.
ברית-המועצות (צבא)
 — מבצעי לילה והשיכה — הגני' ג. בלומטריס — 10.
 — קרב-התקפה בערים וישובים — א. בוכנד וא. הקנד — 15.
 — אש ותנועה בשילובן — הקולילויט' ו. יעקובלב — 17.
 — המלחמה מלמדת — הגני' ו. פיקרט — 19.
 — הכשרת סירימ-צופים — מיו"ר-הגברדיה א. פיטטיקו — 20.
גריליה
 — מלחמת-התגוננות — כיצד? — הגני' לויט' ד. קודר — 10.
 — מלקחו של מפקד ותיק — הקפ' ג. סי. יוט — 11 (עמ' 27).
גרמניה (צבא)
 — מבצעי לילה והשיכה — הגני' ג. בלומטריס — 10.
 — ערמת-מלחמה — המיו"ר ד. ד. דאלגליש — 16 (עמ' 33).
 — המלחמה מלמדת — הגני' ו. פיקרט — 19.

— משמעת בחזית — הקול'לויט' ו. ד. אקהוט — 16.

הגנה

— כיצד נעצרה דיביזיה? — הקול'לויט' א. פ. סויפט — 11.

— מלקחו של מפקד ותיק — הקפ' ג. סי. יוס — 11 (עמ' 26).

— על שום'מה נעצרה דיביזיה? — הקול'לויט' א. פ. סויפט — 12/13.

— קרב הגנה בערים וישובים — א. בוכנר וא. הקנר — 16.

— לסוגיית אמוץ הגייסות להגנה — הקול' א. ארנסט — 17.

— בעמדת סוללה מותקפת — הקפ' ר. א. גיולגר — 19.

— מדוע המעיטו לירות? — הקול'לויט' ג. ג'וסקאליאן — 21.

הטעיה

— מלקחו של מפקד ותיק — הקפ' ג. סי. יוס — 11 (עמ' 21).

— קרב הגנה בערים וישובים — א. בוכנר וא. הקנר — 16.

— ערמת'מלחמה — המיור ד. ר. דאלגליש — 16.

— בהלה בקרב — הקפ' י. ל. גונאבה — 15.

היסטוריה צבאית

— על עיקרי האסטרטגיה לפי לידל-הארט — הגני'מ' א. ואנטי — 11.

— מסורת'צבאית ורוח'גייסות — הגני'בריג' פ. מ. רובינאט — 16.

הליקופטרים

— פשיטה מן השמים — ב. א. סויאר — 13/12.

הכוחה, העלמה, הפלעה

— משמעת בחזית — הקול'לויט' ו. ד. אקהוט — 16.

— קרב הגנה בערים וישובים — א. בוכנר וא. הקנר — 16.

(וכן ראה "הטעיה").

הסתננות

— מבצעי לילה וחשיכה — הגני' ג. בלומנטריס — 10.

— הגנה בגזרות'חזית נרחבות — הקול'לויט' ג. ה. ראסל — 11.

— התקפה דרך הפשפש האחורי — הלויט' ו. סטרוברידג' — 16.

— בעמדת סוללה מותקפת — הקפ' ר. א. גיולגר — 19.

— "הסתננות" — הקול'לויט' ו. ס. קולמאן — 21.

התקפה

— כיצד נעצרה דיביזיה? — הקול'לויט' א. פ. סויפט — 11.

— על שום'מה נעצרה דיביזיה? — הקול'לויט' א. פ. סויפט — 12/13.

— כיצד נלמד משגיאותינו? — הקול' פ. ט. מולדראן — 12/13 (עמ' 23).

— קרב התקפה בערים וישובים — א. בוכנר וא. הקנר — 15.

— עצמת שריון ואש בחזית'עמדות הררית — הלויט' ד. ר. יוג'ס — 15.

— התקפה דרך הפשפש האחורי — הלויט' ו. סטרוברידג' — 16.

— אש ותנועה בשילובן — הקול'לויט' ה. יעקבלב — 17.

— התקפה לאורכו של קו רכס — הקפ' ר. א. גיולגר — 18.

— פטרול לאבטחת ההתפרסות בלילה — המיור ג. לאנס — 19.

(וכן דאה "טקטיקה", "אסטרטגיה").

— קרב הגנה בערים וישובים — א. בוכנר וא. הקנר — 16.

— הלהביוורים במרכז פלוגת המחץ — הקפ' ג. בוטיקופר — 19.

— התנסלות'פתע על עמדות'סוללה — הקול'לויט' פון דאשאנדאן — 21.

יבנה

— קרב'לילה על רכס רווא'סאט — הגני'מיור ה. קיפאנברגר — 21.

ל הנוסחה

— "הסתננות" — הקול'לויט' י. ס. קולמאן — 21.

לות מיוחדים וחילות פשיטה

— "הסתננות" — הקול'לויט' י. ס. קולמאן — 21.

— התנסלות'פתע על עמדות'סוללה — הקול'לויט' פון דאשאנדאן — 21.

— הלהביוורים במרכז פלוגת'המחץ — הקפ' ג. בוטיקופר — 19.

לות ממונעים וממוכנים

— הכשרת סירג'ים'צופים — מיור הגברדיח א. פיטייקו — 20.

ל-רגלים

— כיצד נעצרה דיביזיה? — הקול'לויט' א. פ. סויפט — 11.

— מלקחו של מפקד ותיק — הקפ' ג. סי. יוס — 11.

— על שום'מה נעצרה דיביזיה? — הקול'לויט' א. פ. סויפט — 12/13.

— כיצד נלמד משגיאותינו? — הקול' מולדראן — 12/13.

— סיוע'אש לפטרול לוחם — המיור ג. כריצברג — 14.

— האמנם היתה נעצרת הדיביזיה? — 14.

— בין טנקים לרגלים — הקפ' פ. א. סונדרס — 17.

— האיש נושא'הרובה — לין מונטרס — 17.

— הטנקים בסיוע לרגלים — כיצד? — הקפ' פ. א. סונדרס — 17.

— התקפה לאורכו של קו רכס — הקפ' ר. א. גיולגר — 18.

— צעידת חיילים — נשק — הגני'לויט' ל. ק. טראסקוט — 18.

— הלהביוורים במרכז פלוגת המחץ — הקפ' ג. בוטיקופר — 19.

— קרב'לילה על רכס רווא'סאט — הגני'מיור ה. קיפאנברגר — 21.

— מדוע המעיטו לירות? — הקול'לויט' ג. ג'וסקאליאן — 21.

ל-רגלים

— מלקחו של מפקד ותיק — הקפ' ג. סי. יוס — 11.

ל-קטיקה

— מבצעי לילה וחשיכה — הגני' ג. בלומנטריס — 10.

— מלקחו של מפקד ותיק — הקפ' ג. סי. יוס — 11.

— הגנה בגזרות'חזית נרחבות — הקול'לויט' ג. ה. ראסל — 11.

— כיצד נלמד משגיאותינו? — הקול' פ. ט. מולדראן — 12/13.

— כיצד היית עושה זאת אתה? — הלויט' ר. יוג'ס — 15.

— התקפה דרך הפשפש האחורי — הלויט' ו. סטרוברידג' — 16.

— האיש נושא'הרובה — לין מונטרס — 17.

— הטנקים בסיוע לרגלים — כיצד? — הקפ' פ. א. סונדרס — 17.

— לסוגיית אימוץ הגייסות להגנה — הקול' א. ארנסט — 17.

— מקלעים בינוניים בפעולות בהרים — הקול' ק. דונאיב והקול' נ. סיאמיקולאנוב — 19,
— מכותרים — הקפ' ב. סוואר והקפ' ג. רוט — 19.

יוגוסלביה

— מלחמת-התנגדות — כיצד? — הגנ' לויט' ד. קודר — 10,
— תמרונים יוגוסלביים, 1953 — 14.

יחידות חירום

— יחידת חירום — הקפ' ה. כ. טרויטש — 11.

יחידות מחץ

— הלהיבורים במרכז פלוגת-המחץ — הקפ' ג. בוטיקופר — 19,
— (צבא)

— ערמת-מלחמה — המיור ד. ר. דאלגניש — 16 (עמוד 33).

ירדן

— קצין בריטי ב"לגיון הערבי" — ורשמיו — הקול' לויט' ג. ד. לאנט — 14,
— ישראל

— קצין בריטי ב"לגיון הערבי" — ורשמיו — הקול' לויט' ג. ד. לאנט — 14.

כיתור

— מכותרים — הקפ' ג. א. סוואר והקפ' ג. רוט — 19,
— כלבים

— כלבים-סיירים — הלויט' פ. פ. גורמאן — 21.

להיבורים

— קרב התקפה בערים וישובים — א. בוכנר וא. הקנר — 15,
— הלהיבורים במרכז פלוגת-המחץ — הקפ' ג. בוטיקופר — 19,
— לוגיסטיקה

— כוח צבאי מאוחד — אות לכושר-מגן מלוכד, — הקול' לויט' י. א. מתיוס — 10.

לחמת הרים

— עצמת שריון ואש בחזית עמדות הררית — הלויט' ד. ר. יוגיס — 15,
— מקלעים בינוניים בפעולות בהרים — הקול' ק. דונאיב והקול' נ. סיאמיקולאנוב — 18,
— בהר? בטיא? — חידה לאויב — הקול' ג. פרז — 20.

— "הסתננות" — הקול' לויט' י. ס. קולמאן — 21.

לחמת חורף

— מבצעי לילה וחשיכה — הגנ' ג. בלומנטרוס — 10.

— אימון גיסות למבצעים בעונות גשומות — הקול' לויט' נ. א. מאליק — 18.

לחמה כימית

— ההמצאה — כגורם במלחמה, — הבריג' ס. א. ל. בראונלוא — 19.

לחמת לילה

— מבצעי לילה וחשיכה — הגנ' ג. בלומנטריט — 10.

— כיצד נלמד משיאוותינו? — הקול' פ. ס. מולדראן — 12/13 (עמ' 22).

— קרב-התקפה בערים וישובים — א. בוכנר וא. הקנר — 15.

— קרב-הגנה בערים וישובים — א. בוכנר וא. הקנר — 16 (עמ' 22).

— בעמדת-סוללה מותקפת — הקפ' ר. א. גיוגלר — 19.

— טטרול לאבטחת ההתפרסות בלילה — המיור ג. לאנט — 19.

— כלבים-סיירים — הלויט' פ. פ. גורמאן — 21.

— קרב-לילה על רכס רוואיסאט — הגנ' מיור ה. קיפאנברגר — 21.

— "הסתננות" — הקול' לויט' י. ס. קולמאן — 21.

לחמת מדבר

— קרב-לילה על רכס רוואיסאט — הגנ' מיור ה. קיפאנברגר — 21.

לחמת ערים

— קרב-התקפה בערים וישובים — א. בוכנר וא. הקנר — 15.

— קרב הגנה בערים וישובים — א. בוכנר וא. הקנר — 16.

מדע במלחמה

— ההמצאה כגורם במלחמה — הבריג' ס. א. ל. בראונלוא — 19.

— ההמצאה כגורם במלחמה — הבריג' ס. א. ל. בראונלוא — 20.

מודיעין

— שים לב! — מרגלים..., — 10.

— מלאכת קצין-הבטחון ביחידה — 11.

— הכשרת סיירים-צופים — מיור הגברדיה א. פיסטייקו — 20.

— האמנם היתה נעצרת דיבוייה? — 14.

מוחלקה

— מה בין מפקד-מחלקה לבין משי"ק בצבא מילואים מיליציוני — ו. צימרמאן — 12/13.

מוחקר צבאי

— כוח צבאי מאוחד — אות לכושר-מגן מלוכד — הקול' לויט' י. א. מתיוס — 10.

— ההמצאה כגורם במלחמה — הבריג' ס. א. ל. בראונלוא — 19.

— ההמצאה כגורם במלחמה — הבריג' ס. א. ל. בראונלוא — 20.

מטות ומפקדות

— כוח צבאי מאוחד — אות לכושר-מגן מלוכד, — הקול' לויט' י. א. מתיוס — 10.

— קרב-לילה על רכס רוואיסאט — הגנ' מיור ה. קיפאנברגר — 21.

מלחמת איטליה-החבש (1896)

— כהלה בקרב — הקפ' י. ל. גונאבה — 15 (עמ' 48).

מלחמה ארצית

— מלחמת-התנגדות — כיצד?, — הגנ' לויט' ד. קודר — 10.

מלחמת ארצות-הברית-מוכסיקו

— מסורת-צבאית ורוח-גייסות — הגנ' בריג' פ. מ. רובינאט — 16 (עמ' 8).

מלחמת האזרחים האמריקאית

— מסורת-צבאית ורוח-גייסות — הבריג' ג' פ. מ. רובינאט — 16 (8 עמ').

— האיש נושא-הרובה — ל. מונטרוס — 17.

מלחמת-העולם הראשונה

— מבצע לילה וחשיכה — הגנ' ג. בלומנטריט — 10 (עמ' 5, 12).

— האיש נושא-הרובה — ל. מונטרוס — 17.

— ההמצאה כגורם במלחמה — הבריג' ס. א. ל. בראונלוא — 19.

מלחמת העולם השנייה

- מבצעי לילה והשיכה — הגנ' ג. בלומנטריט — 10 (עמ' 5, 12).
- קרב התקפת-בערים וישובים — א. בוכנר וא. הקנר — 15.
- בהלה בקרב — הקפ' י. ל. גונאבה — 15 (עמ' 84).
- ערמת מלחמה — המיור ד. ר. דאלגליש — 16.
- האיש נושא-הרובה — ל. מונטרט — 17.
- צעידת חיילים — זשק, — הגנ' לויט' ק. ל. טראסקוט — 18.
- המלחמה מלמדת — הגנ' ו. פיקרט — 19.
- ההמצאה — כגורם במלחמה בדורגו, — הבריג' ס. א. ל. בראונלוא — 20.
- קרב-לילה על רכס רוואיסאט — הגנ' מיור ה. קיפאנברגר — 21.
- התגפלות-פחע על עמדות-סוללה — הקול' לויט' פון דאשאנדרן — 21.
- מלחמת העצמאות האמריקאית**
- האיש נושא-הרובה — ל. מונטרט — 17.
- מלחמת השחרור**
- קצין בריטי ב"לגיון הערבי" — ורשמיו, — הקול' לויט' ג. ד. לאנט — 14.
- מלחמות נפוליון**
- האיש נושא-הרובה — ל. מונטרט — 17.
- מלחמת קוריאה**
- ראה "קוריאה"
- מלחמת רוסיה-יפן**
- בהלה בקרב — הקפ' י. ל. גונאבה — 15 (עמ' 49).
- מנהיגות**
- מסורת-צבאית ורוח-גייסות — הבריג' גנ' פ. מ. רובינאט — 16.
- מסעי הצלב**
- ערמת מלחמה — המיור ד. ר. דאלגליש — 16 (עמ' 32).
- מפות ותרשימים**
- פשיטה אחר "לשון" — 10 (עמ' 24).
- הצעת מבנה למחלקת ההגנה של ממשלת ארה"ב — 10 (עמ' 37).
- הצעת מבנה לכוח לוגיסטי — 10 (עמ' 38).
- הצעת מבנה לפיקוד מחקר ופיתוח — 10 (עמ' 39).
- כיצד נעצרה דיכוייה? — 11 (עמ' 14).
- מכשיר גלילה CE-11 — 11 (עמ' 25).
- מכשיר גלילה MX-306G — 11 (עמ' 25).
- הגנה בגזרות חזית גרמנית — 11 (עמ' 38).
- פשיטה מן השמים — 12/13 (עמ' 31).
- סיוע אש למטרול לוחם — 14 (עמ' 6).
- מרשם רשת קשר האלחוט — 14 (עמ' 8).
- יוגוסלביה: — במתו האימפריאלי של תמרונ הסתו, 1953 — 14 (עמ' 18).
- תרשים מס' 1: התפיסות האופרטיביות — 14 (עמ' 20).
- זירת ההתפתחות האופרטיבית של התמרונ בצפון-יוגוסלביה — 14 (עמ' 21).
- תרשים מס' 2: אופנסית-הנגד של הקורפוס-התשיעי האדום — 14 (עמ' 26).

- המערך בגבעות: תרשים ותצלום אויר: 15 (עמ' 8, 9).
- קרב התקפה בערים וישובים, תרשים מס' 1 — 15 (עמ' 22).
- קרב התקפה בערים וישובים, תרשים מס' 2 — 15 (עמ' 27).
- קרב התקפה בערים וישובים, תרשים מס' 3 — 15 (עמ' 28).
- קרב התקפה בערים וישובים, תרשים מס' 4 — 15 (עמ' 29).
- קרב התקפה בערים וישובים, תרשים מס' 5 — 15 (עמ' 29).
- קרב התקפה בערים וישובים, תרשים מס' 6 — 15 (עמ' 31).
- קרב התקפה בערים וישובים, תרשים מס' 7 — 15 (עמ' 31).
- כיצד היית עושה זאת אתה? — מרשם 1 — 15 (עמ' 36).
- כיצד היית עושה זאת אתה? — מרשם 2 — 15 (עמ' 37).
- קרב הגנה בערים וישובים, תרשים מס' 1 — 16 (עמ' 23).
- קרב הגנה בערים וישובים, תרשים מס' 2 — 16 (עמ' 24).
- קרב הגנה בערים וישובים, תרשים מס' 3 — 16 (עמ' 25).
- קרב הגנה בערים וישובים, תרשים מס' 4 — 16 (עמ' 25).
- קרב הגנה בערים וישובים, תרשים מס' 5 — 16 (עמ' 25).
- קרב הגנה בערים וישובים, תרשים מס' 6 — 16 (עמ' 26).
- קרב הגנה בערים וישובים, תרשים מס' 7 — 16 (עמ' 27).
- קרב הגנה בערים וישובים, תרשים מס' 8 — 16 (עמ' 28).
- קרב הגנה בערים וישובים, תרשים מס' 9 — 16 (עמ' 29).
- התקפה דרך הפשפש האחורי, תרשים מס' 1 — 16 (עמ' 37).
- כיצד היית עושה זאת אתה? — 16 (עמ' 41).
- התקפה לאורכו של קררכס — תרשים מס' 1 — 18 (עמ' 5).
- סיציליה: אל פאלארמו ומסינה — 18 (עמ' 19).
- בעמדת סוללה מותקפת — 19 (עמ' 4).
- מכותרימ, מפה א' — 19 (עמ' 12).
- מכותרימ, מפה ב' — 19 (עמ' 19).
- קרים: זירת הפעולות — 19 (עמ' 34).
- פלוגה רובאית ככוח מחפה: מפת אוור הפעולה — 20 (עמ' 4).
- בהר? בגיא? — חידה לאויב — 20 (עמ' 15).
- רכס רוואיסאט — 21 (עמ' 5).
- מפת תוניסיה, מפת-תבליט של מעבר אל-גאטאר — 21 (עמ' 17).
- ציר ההתקפה ונתבי הפטרולים בהתקפה על אל-גאטאר — 21 (עמ' 20).
- האיים הטוסקנים — 20 (עמ' 26).
- האי אלבה — 21 (עמ' 28).

משמעות

— משמעות בחזית — הקול' לויט' ו. ד. אקהוט — 16.

(וכן ראה "רוח גייסות")

מוש"ק

- מה בין מפקד-מחלקה לבין מש"ק בצבא מילואים מיליציוני — ו. צימרמן — 12/13.
- מחשבות על הכשרת מש"ק — הלויט' פ. אלאמן — 12/13.
- מעמד המשקי"ם בצבא המיליציוני — בימי שלום ובימי מלחמה — הקול' לויט' פון מוראלט — 20.

ניו-זילנד (צבא)

— קרב לילה על רכס רוואיסאט — הגני-מיוז ה. קיפאונגר — 21.

נשק (כללי)

— ההמצאה כגורם במלחמה — הבריג' ס. א. ל. בראונלוא — 19.

— ההמצאה — כגורם במלחמה בדרונו, — הבריג' ס. א. ל. בראונלוא — 20.

נשק אטומי

— ההמצאה — כגורם במלחמה בדרונו, — הבריג' ס. א. ל. בראונלוא — 20 (עמ' 23).

נשק (ארטילריה)

— נשק המטוס — מפקד-כנף י. כ. לטיף — 10.

— מלקח של מפקד ותיק — הקפ' ג. ט. יוט — 11 (עמ' 23).

— בעמדת סוללה מותקפת — הקפ' ר. א. גיוגלר — 19.

נשק (ארטילריה)

— קרב התקפה בערים וישובים — א. בוכנר וא. הקנר — 15.

— הסנקים בסיוע לרגלים — כיצד, — הקפ' פ. אי. סונדרס — 17.

נשק (ארטילריה ג'מ)

— קרב התקפה בערים וישובים — א. בוכנר וא. הקנר — 15.

— המלחמה מלמדת — הגני ו. פיקרט — 19.

נשק (מטוס)

— נשק המטוס — מפקד-כנף י. ה. לטיף — 10.

נשק (מקלעים-בינוניים)

— מקלעים-בינוניים בפעולות בהרים — הקול' ק. דונאיב וקול' נ. ביאמיקולאנוב — 18.

נשק-קל

— קרב-התקפה בערים וישובים — א. בוכנר וא. הקנר — 15.

— האיש נושא הרובה — ל. מונטרוס — 17.

נשק (רקוים)

— נשק המטוס — מפקד-כנף י. ה. לטיף — 10.

נסיגה

— כיצד נלמד משגיאותינו?, — הקול' פ. ט. מולדראן — 12/13.

— פשיטה מן השמים — הקפ' ב. א. סויאר — 12/13.

— פלוגה רובאית ככוח-מחפה — הקפ' ר. א. ג. ואגלר — 20.

סוציוליה

— צעידת חיילים — נשק, — הגני-לויט' ק. ל. טראסקוט — 18.

עקרונות מלחמה

— על עיקרי האסטרטגיה לפי לידלהארט — הגני-מיוז א. ואנטי — 11 (עמ' 7).

פולניה

— מבצעי לילה וחשיכה — הגני ג. בלומנטריס — 10.

פטרול

— מלקחו של מפקד ותיק — הקפ' ג. ט. יוט — 11 (עמ' 22).

— כיצד נלמד משגיאותינו? — הקול' פ. ט. מולדראן — 12/13 (עמ' 25).

— סיוע-אש לפטרול לוחם — המיוז ג. כריצברג — 14.

— פטרול לאבטחת ההתפרסות בלילה — המיוז ג. לאנס — 19.

— כלבים-סיירים — הלויט' פ. ג. גורמאן — 21.

פלוגה

— אש ותנועה בשילובן — הקול' לויט' ו. יעקבליב — 17.

— ניהול ושליטה בקרב פלוגה — הקול' לויט' יעקבליב — 18.

— התקפה לאורכו של קר-רכס — הקפ' ר. א. גיוגלר — 18.

— פטרול לאבטחת ההתפרסות בלילה — המיוז ג. לאנס — 17.

— פלוגה רובאית ככוח-מחפה — הקפ' ר. א. גיוגלר — 20.

פרישנות צבאית

— על עיקרי האסטרטגיה לפי לידלהארט — הגני-מיוז א. ואנטי — 11 (עמ' 7).

פשיטה

— פשיטה מן השמים — הקפ' ב. א. סויאר — 12/13.

— התנסות-פתע על עמדות סוללה — הקול' לויט' פון דאשאונדאן — 21.

צבא מילואים

— אימונו של צבא האזרחים — הסופר הצבאי של ה"טיימס" — 12/13.

— המשמר הלאומי האמריקאי — הלויט' מ. בראטיסמית — 12/13.

— בין מפקד מחלקה לבין משיק בצבא מילואים מיליציוני — ו. צירמן — 12/13.

— מחשבות על הכשרת משיק — הלויט' פ. אלאמאן — 12/13.

— אל לויטננט צעיר בחיל-רגלים — הלויט' ג. ואילנמאן — 12/13.

— צבא-עתודה — וכוננותו למלחמה, — הסופר הצבאי של ה"טיימס" — 12/13.

— תשובתו של לויטננט-רגלים צעיר בצבא מילואים מיליציוני — הלויט' ר. ריגר — 12/13.

— לבעיית השתלמותם של קציני-חי"ר צעירים — הקפ' האנס שטוס — 12/13.

— גיסות המגן — ובלי פשיטת רגל כלכלית — הקול' צ. ג. סטיבנסון — 15.

— מעמד המשק"ם בצבא המיליציוני — בלמי שלום ובימי מלחמה, — הקול' לויט' ה. פון מוראלט — 20.

צרפת (צבא)

— מבצעי לילה בחשיכה — הגני ג. בלומנטריס — 10.

— האיש נושא הרובה — ל. מונטרוס — 17.

— התנסות-פתע על עמדות-סוללה — הקול' לויט' פון דאשאונדאן — 21.

קוריאה

— נשק המטוס — מפקד-כנף י. ה. לטיף — 10.

— הגנה בגזרות חזית נרחבות — הקול' לויט' ה. ראסל — 11.

— כיצד נלמד משגיאותינו? — הקול' פ. ט. מולדראן — 12/13.

— פשיטה מן השמים — הקפ' ב. א. סויאר — 12/13.

— סיוע אש לפטרול לוחם — המיוז ג. כריצברג — 14.

— עצמת אש ושריון בחזית עמדות הררית — הלויט' ד. ר. יוגיס — 15.

— בין טנקים לרגלים — הקפ' פ. אי. סונדרס — 16.

— האיש נושא-הרובה — ליון מונטרוס — 17.

- הטנקים בסיוע לרגלים — כיצד ? — הקפ' פ. אי. סונדרס — 17.
- התקפה לאורכו של קירכס — הקפ' ר. א. גיוגלר — 18.
- בעמדת סוללה מותקפת — הקפ' ר. א. גיוגלר — 19.
- מכותרים — הקפ' ב. א. סוואר — 19.
- פלוגה רובאית ככוח-מחפה — הקפ' ר. א. גיוגלר — 20.
- בהר ? בגיא ? — חידה לאויב, הקול' ג. פרז — 20.
- כלבימ-סיירים — הלווי' פ. פ. גורמאן — 21.
- מדוע המעיטו לירות ? — הקול' לויט' ג. גוסקאליאן — 21.

קלעות

- כיצד נעצרה דיביזיה ? — הקול' לויט' א. פ. סויפט — 12/13.
- על שומ"מה נעצרה דיביזיה ? — הלוויט' קול' א. פ. סויפט — 12/13.
- מדוע המעיטו לירות ? — הקול' לויט' ג. גוסקאליאן — 21.

קצונות

- מה בין מפקד-מחלקה לבין מש"ק בצבא מילואים מיליציוני — ו. צימרמאן — 12/13.
- אל לויטננט צעיר בחיל-הרגלים — הלוויט' ג. ואילנמאן — 12/13.
- תשובתו של לויטננט-רגלים צעיר בצבא מילואים מיליציוני — הלוויט' ר. ריגר — 12/13.
- לבעיית השתלמותם של קציני-חי"ר צעירים — הקפ' האנס שטוס — 12/13.

(וכן ראה "מנהיגות")

קרים

- המלחמה מלמדת — הגנ' ו. פיקרט — 19.

קשר

- מלקחו של מפקד ותיק — הקפ' ג. סי. יוס — 11 (עמ' 24).
- ניצול-ושליטה בקרב הפלוגה — הקול' לויט' ו. יעקובלב — 17.

רוח גייסות (מורל)

- עצמת-האוויר במלחמה — הקול' לויט' נ. ה. הוימאיון — 14.
- בהלה בקרב — הקפ' ל. י. גונאבה — 15 (עמ' 49).
- מסורת צבאית ורוח-גייסות — הגנ' בריג' פ. א. רובינאט — 16.
- משמעת בחזית — הקול' לויט' ו. ז. אקהוט — 16.

שביצרות

- מה בין מפקד מחלקה לבין מש"ק בצבא מילואים מיליציוני — הלוויט' ו. צימרמאן — 12/13.
- מחשבות על הכשרת מש"ק — הלוויט' פ. אלאמאן — 12/13.
- אל לויטננט צעיר בחיל-הרגלים — ג. ואילנמאן — 12/13.
- תשובתו של לויטננט צעיר בצבא מילואים מיליציוני — הלוויט' ר. ריגר — 12/13.
- לבעיית השתלמותם של קציני-חי"ר צעירים — הקפ' האנס שטוס — 12/13.
- לסוגיית אימון הגייסות להגנה — הקול' א. ארנסט — 17.
- הלהביוורים במרכז פלוגת המחץ — הקפ' ג. בוטיקופר — 19.
- מעמד המשקי"ם בצבא המיליציוני — בימי שלום ובימי מלחמה, — הקול' לויט' ה. פון מוראלט — 20.

שירות רפואי

- מלקחו של מפקד ותיק — הקפ' ג. סי. יוס — 11 (עמ' 26).
- אל לויטננט צעיר בחיל-הרגלים — הלוויט' ג. ואילנמאן — 12/13.

- עצמת אש ושריון בחזית עמדות הררית — הלוויט' ד. ר. יוגיס — 15.
 - משמעת בחזית — הקול' לויט' ו. ז. אקהוט — 16.
- שריון**
- מלקחו של מפקד ותיק — הקפ' ג. יוס — 11 (עמ' 23).
 - טיוע-אש לפטרול לוחם — המיור ג. כריצברג — 14.
 - קרב-התקפה בערים וישובים — א. בוכנר וא. הקנר — 15.
 - בין טנקים לרגלים — הקפ' פ. אי. סונדרס — 16.
 - הטנקים בסיוע לרגלים — כיצד ? — הקפ' פ. אי. סונדרס — 17.
 - הלהביוורים במרכז פלוגת המחץ — הקפ' ג. בוטיקופר — 19 (עמ' 41).
 - הכשרת סיירים-צופים — מיור-הגנברדיה א. פיטסייקו — 20.
 - קרב-לילה על רכס רוואַסיאָט — הגנ' מיור ה. קיפאָנברג — 21.

תוניסיה

- "הסתננות" — הקול' לויט' י. ס. קולמאן — 21.

תכנון

- כיצד נלמד משגיאותינו ? — הקול' מולדרתן — 12/13 (עמ' 20).
- טיוע-אש לפטרול לוחם — המיור ג. כריצברג — 14.
- לסוגיית אימון הגייסות להגנה — הקול' א. ארנסט — 17.
- מדוע המעיטו לירות ? — הקול' לויט' ג. גוסקאליאן — 21.

תמרון

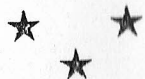
- תמרונים יוגוסלביים, 1953 — 14.
- לסוגיית אימון הגייסות להגנה — הקול' א. ארנסט — 17.
- ניהול ושליטה בקרב פלוגה — הקול' לויט' ו. יעקובלב — 17.

תרגילים טקטיים ללא גייסות

- כיצד היית עושה זאת אתה — הלוויט' יוגיס — 15.
- לסוגיית אימון הגייסות להגנה — הקול' א. ארנסט — 17.

המשביר המרכזי בע"מ

תל-אביב. דרך שלמה (בנין המשביר)

המוסד לאספקה
של הסתדרות העובדים בישראל

ט"ג 12

של

לכבוד
מ/ו 301
בולד 17
רח"ל המהרד"ה 37
יד אליהו
חל-אני

זה עתה הופיע בהוצאת „מערכות“

מימי שמירה והגנה

מאת
צבי נדב

פרקי-זכרונות מהעבר הלא רחוק — כתובים בידי אחד מותיקי
"הצמר". בפרקים אלה יש ענין רב לבני הדור הצעיר ולמתענ-
נים בתולדותיהם ובמקורות-יניקתם של כוחות המגן העברים.

למינויים ולאנשי עמא — הנחד

2800 : 7

ספרייה
ירושלים
2800 : 7